DOCUMENT RESUME

ED 288 384 FL 017 024

AUTHOR Boruszczak, Bohdan
TITLE Six-Year Ukrainian as a Second Language Program, Grade 11 Teaching Unit.
INSTITUTION Alberta Dept. of Education, Edmonton. Language Services Branch.
PUB DATE 87
NOTE 119p.
PUB TYPE Guides - Classroom Use - Guides (For Teachers) (052)

EDRS PRICE MF01/PC05 Plus Postage.
DESCRIPTORS Class Activities; Course Content; *Cultural Education; Daily Living Skills; *Dining Facilities; Foreign Countries; Form Classes (Languages); Grade 11; *Grammar; High Schools; Instructional Materials; *Language Skills; Second Language Instruction; Thematic Approach; *Ukrainian; Uncommonly Taught Languages; *Vocabulary Development

ABSTRACT

The teaching unit provides materials for the fifth year of the six-year secondary school curriculum in Ukrainian as a second language. It focuses on basic vocabulary and communications skills related to the theme of "the restaurant" including: the development of listening, speaking, reading, and writing skills; specific elements of grammar (verb aspect, accusative, dative, instrumental cases of nouns and adjectives, and degree of adjectives); vocabulary related to meals and dining, Ukrainian cultural themes of the family unit, Christmas and Easter traditions, traditional foods, Ukrainian culinary arts, and restaurant etiquette. The unit is intended to stand alone, with the use of other specified texts as required. An introductory section outlines the objectives, organization, and format of the unit, and gives suggestions for evaluation. Each activity in the unit contains a brief overview of the exercises, teacher notes, a vocabulary list, and student materials. Visual aids suitable for copying are appended. (MSE)

****
* Reproductions supplied by EDRS are the best that can be made *
* from the original document. *
****

ED288384

У РЕСТОРАНІ

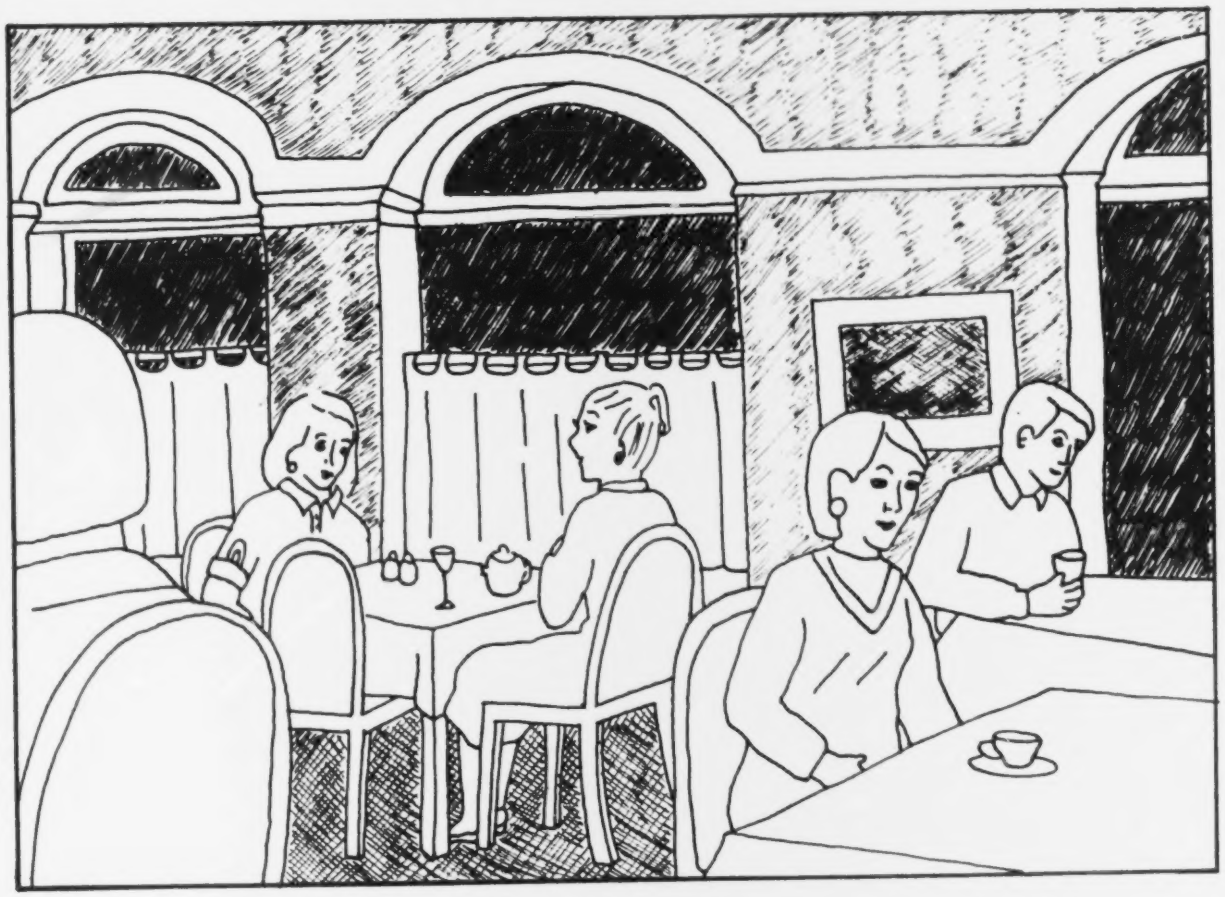

SIX-YEAR UKRAINIAN AS A SECOND LANGUAGE PROGRAM
GRADE 11 TEACHING UNIT

Language Services

FL017024

"PERMISSION TO REPRODUCE THIS MATERIAL HAS BEEN GRANTED BY

S. Woloďko

TO THE EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC)."

U.S. DEPARTMENT OF EDUCATION
Office of Educational Research and Improvement
EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC)

☒ This document has been reproduced as received from the person or organization originating it.

☐ Minor changes have been made to improve reproduction quality.

• Points of view or opinions stated in this document do not necessarily represent official OERI position or policy

Alberta
EDUCATION

BEST COPY AVAILABLE

У РЕСТОРАНІ

SIX-YEAR UKRAINIAN AS A SECOND LANGUAGE PROGRAM
GRADE 11 TEACHING UNIT

Bohdan Boruszczak

ALBERTA EDUCATION 1987

This publication is a service document. The advice and direction offered are suggestions only, except where portions of the **Program of Studies** are duplicated or paraphrased.

Typesetting: *Multilingual on Whyte*, Edmonton

PREFACE

This teaching unit is a supportive document for the fifth year of the Six-Year Ukrainian as a Second Language Program (Grade 11). Other titles in this series of teaching units are:

Школа	Grade 7
Крамниця	Grade 8
Час	Grade 9
Де? Звідки? Куди?	Grade 10
А на весні	Grade 12

This teaching unit draws from both authorized and supplementary learning resources.

COPYRIGHT ACKNOWLEDGEMENTS

Every reasonable attempt has been made to obtain copyright clearances for all documentation contained in this teaching unit. The contents of the teaching unit may be reproduced with the exception that commercial sources should be used only as directed in the text of the teaching unit. Inquiries should be directed to:

Learning Resources Officer
Language Services Branch
2nd Floor, Devonian Building
11160 Jasper Avenue
Edmonton, Alberta
T5K 0L2

Alberta Education wishes to thank the following authors and publishers for permission to include their materials in this teaching unit:

Ukrainian Canadian Committee, *"А де годинник?"*, Ukrainian Reader by H. Ewach and P. Yuzyk, 1966.

Olha Kuzmowycz, ed., *"Куховарські приписи"*, *Юнак*, May, 1982.

Canada Safeway for advertisement in Ukrainian News, July, 1982.

Ukrainian National Women's League of America, *"Простенькі українські приписи"*, *Українські страви* by Zenovia Terletska, 1981, and *Куховарські приписи* by Natalia Kostetska, 1981.

ACKNOWLEDGEMENTS

Alberta Education gratefully acknowledges Bohdan Boruszczak, the developer of this teaching unit, and the editorial assistance of Leona Faryna Bridges.

The following teachers of Ukrainian as a Second Language piloted the unit:

Lorraine Lastiwka	Queen Elizabeth High School Edmonton Public School District
Pearl Major	McNally Composite High School Edmonton Public School District
Natalia Toroshenko	Vegreville Composite High School County of Minburn
Vicky Moroziuk	Mundare School County of Lamont
Harry Bidniak	Andrew School County of Lamont
John Ilchuk	Bonnyville Centralized High School Lakeland School District

This teaching unit was developed under the auspices of the Second Languages Program Coordinating Committee, whose members were:

Peter J. Heffernan	Faculty of Education University of Lethbridge
Carmella Hohwy	Supervisor, Second Languages Calgary Board of Education
Henry Kope	St. Francis Senior High School Calgary Catholic School District

Ihor Kruk	Supervisor, Second Languages County of Strathcona
Janet Maisonneuve	Assistant Superintendent High Prairie School Division
Kathryn Marriott	Central Junior High School Red Deer Public School District
Walter Lazaruk	Consultant, Edmonton Regional Office Alberta Education
Louise Staresina	Consultant, Calgary Regional Office Alberta Education
Elaine Verchomin Harasymiw	Curricular Assistant, Second Languages Language Services Branch Alberta Education
Denis Tardif	Associate Director Language Services Branch Alberta Education
Adrien Bussière	Director Language Services Branch Alberta Education

Alberta Education also acknowledges the contribution of the following persons to the production of this teaching unit:

Halia Czar	Editor-Translator (Ukrainian)
Noreen Chibuk	Illustrator
Linda Larouche	Illustrator

TABLE OF CONTENTS

Introduction 1

The Unit at a Glance 5

Activity 1 8

Activity 2 15

Activity 3 25

Activity 4 29

Activity 5 33

Activity 6 37

Activity 7 41

Activity 8 49

Activity 9 61

Activity 10 62

Activity 11 77

Activity 12 85

Activity 13 89

Activity 14 93

Activity 15 101

References 105

Appendix 107

INTRODUCTION

RATIONALE

This teaching unit has been developed in response to the need for teaching materials to assist in the implementation of the goals and objectives of the Six-Year Ukrainian as a Second Language Program. The teaching unit is intended for Grade 11 or the fifth year of study. It introduces new material and includes exercises for review of previously acquired linguistic structures.

THEME

Basic vocabulary and communication skills related to the theme of "The Restaurant" are developed. This theme serves to integrate various unrelated elements. Upon completion of this teaching unit, the teacher is encouraged to present the same skills and structures within a different thematic context for further reinforcement.

SCOPE

This teaching unit is **not** intended as an introduction to Ukrainian. All exercises are required in order that the objectives be met unless marked "elective" in the teacher notes. Textual materials referred to in Duravetz[1] and Slavutych[2] form an integral part of the teaching unit.

The elective exercises may be used as enrichment for the entire class or for more adept individuals. Some are intended for remediation.

---

[1] George N. Duravetz, Ukrainian: Conversational and Grammatical, Levels I and II (Toronto: Ukrainian Teachers' Committee, Ontario Modern Language Teachers Association, 1977 (revised ed.), and 1976).

[2] Yar Slavutych, Conversational Ukrainian, 4th ed. (Edmonton: Gateway Publishers, 1973).

- **Six-Year Program**

  Implement at the beginning of the course or later, if desired.

- **Three-Year Program**

  Implement halfway through the course or later, if desired.

OBJECTIVES

This sample teaching unit is based upon objectives articulated for Grade 11 portion of the Six-Year Ukrainian as a Second Language Program (see Curriculum Guide[3], pp. 84-92). Certain objectives for Grade 11 of the Three-Year Ukrainian as a Second Language Program (see Curriculum Guide[4], pp. 49-68) are also addressed. Teachers of the latter program are advised to select judiciously from this teaching unit only material which is appropriate to these objectives.

The linguistic and cultural objectives of this teaching unit are to:

1. develop the communication skills of listening, speaking, reading and writing;

2. enable the student to acquire the specific linguistic skills and structures listed on pp. 84 through 92 of the Curriculum Guide[5] for the Six-Year Program;

3. acquaint the student with the following grammatical elements: verb aspect; accusative, dative and instrumental cases of nouns and adjectives; degree of adjectives;

---

[3] Six-Year Ukrainian Program. Curriculum Guide, Grades 7-12 (Edmonton: Alberta Education, 1981).

[4] Three-Year Ukrainian Program. Curriculum Guide, Grades 10-12 (Edmonton: Alberta Education, 1983).

[5] Six-Year Ukrainian Program. Curriculum Guide, Grades 7-12 (Edmonton: Alberta Education, 1981).

4. provide the student with vocabulary relating to meals, cooking, dining and restaurants;

5. expose the student to the following Ukrainian cultural themes: the family unit, Christmas and Easter traditions, Ukrainian foods, Ukrainian culinary arts and restaurant etiquette.

STRUCTURE

The teaching unit consists of fifteen activities arranged in order of increasing difficulty. Activity 1 assumes certain previously-acquired competencies. It is an oral exercise intended to generate interest in the theme. As well, it provides a lexical base for succeeding activities.

Each activity is prefaced by specific objectives. Some activities introduced early in the teaching unit are repeated later with different objectives (e.g., Activities 6 and 13).

METHODOLOGY

Skills and competencies are developed through various means including individual and group activities, role-playing, constructing dialogues, practical projects and traditional written work.

Teachers may employ those methods which they consider to be most effective. Most activities require teacher guidance. However, there are many opportunities for remediation and enrichment. Such exercises can be assigned by the teacher and can be worked on independently by individuals or groups of students.

FORMAT

Teacher notes are found on the colored pages. They include specific objectives for each activity, suggestions for implementing the exercises and suggested resources.

Student materials are found on the white pages.

EVALUATION

Although no tests are provided, certain exercises may be used as evaluation tools, for example, Activity 6. This activity can also be used as a model for teacher-developed test items. Activity 13 provides for self-evaluation or peer-evaluation.

Teachers are to refer to the specific objectives of each activity to develop test items which will reveal students' linguistic skills and knowledge of grammar. Oral presentations may be used to test speaking ability.

Teachers are encouraged to evaluate student proficiency frequently throughout the teaching unit.

THE UNIT AT A GLANCE

EXERCISE	SKILL(S) ADDRESSED	LINGUISTIC STRUCTURE(S)	THEMATIC ELEMENTS	REQUIRED/ ELECTIVE
1.1	Viewing & Speaking		*у ресторані, при столі*	Required
1.2	Viewing & Speaking			Required
1.3	Speaking			Required
1.4	Writing			Elective
2.1	Listening		*українські страви*	Required
2.2	Listening			Required
2.3	Listening			Required
2.4	Listening			Required
2.5	Reading			Required
2.6	Reading			Required
2.7	Cultural Understanding			Elective
2.8	Cultural Understanding			Elective
3.1	Speaking		*у ресторані, дії*	Required
3.2	Speaking			Elective
4.1	Listening & Speaking		*замовлення страви, описування страв, бабуся-господиня*	Required
4.2	Reading & Cultural Understanding			Required
4.3	Creative Writing			Elective

5.1	Reading & Writing		*у ресторані, кухарство*	Required
6.1	Creative Writing		*збентеження в ресторані*	Required
7.1 to 7.9	Reading, Writing & Grammatical Analysis	Verb Aspect		Required (7.8 Elective)
8.1 to 8.3	Reading & Grammatical Analysis	Accusative Case of Nouns & Adjectives		Required
8.4	Reading, Writing & Grammatical Analysis			Required
8.5, 8.6	Writing			Required
8.7, 8.8	Creative Writing			Required
8.9	Speaking			Required
8.10	Speaking			Required
9.1	Writing		*меню/афіша*	Required
9.2	Speaking		*запрошення/рекляма*	Required
10.1	Reading & Grammatical Analysis	Dative Case of Nouns & Adjectives	*при обіді*	Required
10.2, 10.3	Reading, Writing & Grammatical Analysis			Required
10.4	Speaking			Required
10.5	Speaking			Required

10.6	Reading & Writing			Elective
10.7	Reading & Writing			Required
10.8, 10.9	Speaking			Required
11.1	Grammatical Analysis	Instrumental Case of Nouns & Adjectives		Required
11.2	Reading & Grammatical Analysis			Required
11.3	Speaking			Required
11.4	Grammatical Analysis			Required
12.1	Reading	Degree of Adjectives		Required
12.2	Writing			Required
12.3	Speaking			Required
12.4	Writing			Required
12.5	Speaking			Required
12.6	Writing			Required
13.1	Reading & Grammatical Analysis		*збентеження в ресторані*	Required
13.2	Writing			Required
14.1	Reading, Writing & Cooking		*приписи*	Required
15.1	Speaking		*відвідини ресторану*	Elective
15.2	Reading		*рекляма*	Elective
15.3	Reading & Speaking		*анекдоти*	Elective
15.4	Speaking		*сценка в ресторані*	Elective
15.5	Cultural Understanding & Writing		*таборування*	Elective

• ACTIVITY 1

The following four exercises generate student interest in the theme. They will serve as an introduction to the teaching unit, as a review of certain vocabulary and structures and will introduce some new material.

By the completion of these exercises, students should be able to relate orally (and, optionally, in writing) an incident which occurred in a restaurant.

EXERCISE 1.1

Viewing and Speaking

Using Visual 1 (see Appendix) and based upon the vocabulary list supplied (see pp. 11-12), ask questions of the students. Begin with simple questions and proceed to more complex ones, for example:

1. *Що це?*
2. *Чи це дівчина?*
3. *Де дівчата?*
4. *Чи це офіціянт?*
5. *Дівчина замовляє склянку вина?*
6. *Що дівчина замовляє в офіціянта?*
7. *Чи офіціянт питає, скільки вона має років?*
8. *Що офіціянт питає?*
9. *Чи клієнтка збентежена?*
10. *Чи вона збентежена тому, що вона замолода замовляти вина?*
11. *Чому вона збентежена?*
12. *У якому ресторані ваша родина любить їсти?*
13. *Чому ви любите цей ресторан?*
14. *Яка цікава пригода вам там сталася?*

Encourage students to ask such questions of one another.

Initial emphasis should be on oral communication, not on perfect pronunciation or grammar.

Using any of the remaining visuals, proceed in a similar manner, presenting most of the lexical items listed on pp. 11-12.

To present nouns, the teacher (or students) may prepare a catalogue paste-up or a colored drawing of a table setting.

EXERCISE 1.2

Viewing and Speaking

Working in pairs, have the students assume the roles of the two speakers in Visual 1 (or the speakers in any other of Visuals 1 through 6) imitating first their body positions and movements, and then their speech.

Assign each pair of students one or two lexical items which have not been covered. Help them to create another short dialogue incorporating the word(s). Once the pairs of students have had the opportunity to perform the dialogues before at least one other pair, have these presentations performed before the entire class, for example, *жарене:*

А: *Ось жарене м'ясо. Відкрийте свою булку.*
Б: *Дякую.*

Both students should exchange and practice each role.

EXERCISE 1.3

Speaking

As a culmination to this activity, Activity 3 or the entire unit, have students orally relate an experience they have had in a restaurant.

EXERCISE 1.4 (elective)

Writing

Have students submit for evaluation a written account of an experience they have had in a restaurant. Be sure to include practice of previous material in speaking and writing in the past tense.

19

• ACTIVITY 1

VOCABULARY LIST

NOUNS:	*рестора́н*	restaurant
	по́суд	dishes
	серве́тка	napkin
	о́бру́с (ска́терть)	tablecloth
	скля́нка	glass
	горня́тко	cup
	ми́ска	dish, bowl
	таріл́ка	plate
	ніж	knife
	виде́лка	fork
	ло́жка	spoon
	полу́миcок	platter
	цу́корниця	sugar bowl
	ча́йник	tea pot
	пе́речниця	pepper shaker
	сільни́чка/сільни́ця	salt shaker
	стра́ва	dish (of food)
	при́пис/реце́пт	recipe
	меню́	menu
	напи́тки, напо́ї	beverages, drinks
	зубочи́стка	toothpick
	папе́рова то́рба	paper bag
	офіція́нт/офіція́нтка	waiter/waitress
	кліє́нт, покупе́ць	client, customer
ADJECTIVES:	*варе́ний, -а, -е, -і*	cooked (boiled)
	жа́рений, -а, -е, -і	broiled, barbecued
	ме́лений, -а, -е, -і	ground
	квасни́й, -а, -е, -і	sour
	марино́ваний, -а, -е, -і	marinated
	пече́ний, -а, -е, -і	baked
	покра́яний, -а, -е, -і	sliced
	посі́чений, -а, -е, -і	chopped

	потéртий, -а, -е, -і	grated
	си́тий, -а, -е, -і	full
	сма́жений, -а, -е, -і	fried
	смачни́й, -а, -е, -і	tasty
	соло́дкий, -а, -е, -і	sweet
	шоколя́довий, -а, -е, -і	chocolate
VERBS:	*ви́пити*	to drink up
	замовля́ти/замо́вити	to order
	з'їсти	to eat up
	коштува́ти	to cost
	куштува́ти	to taste
	плати́ти	to pay
	подава́ти/пода́ти	to pass
	про́шу бра́ти	please take
	про́шу пода́ти	please pass

EXERCISE 1.3

Relate orally in Ukrainian an experience you have had in a restaurant. Your account should answer questions such as:

1. *Як називається ресторан, у якому ти був (була)?*
2. *Що було на столі?*
3. *Хто сидів з тобою?*
4. *Чи офіціянт підійшов? (Чи офіціянтка підійшла?)*
5. *Хто дав меню?*
6. *Що ти замовив (замовила)?*
7. *Чи страва була смачна?*
8. *Що потім сталося?*

The vocabulary list on pp. 11 and 12 may be utilized for this exercise. Again, perfect speech is less important than the expression of your ideas.

EXERCISE 1.4 (elective)

Give the above account in writing, giving attention to spelling and grammar. Try to improve on your oral version in terms of effectiveness of communication.

• ACTIVITY 2

Exercises 2.1 through 2.4 are exercises in listening comprehension. Upon their completion, students should be able to listen to a native Ukrainian speaker with an awareness of speech patterns, intonation and pronunciation, and to demonstrate an understanding of what was heard.

Exercises 2.5 and 2.6 are intended for reading practice, vocabulary development and reinforcement of previously-learned vocabulary. Upon completion, students should have mastered the vocabulary of the crossword and should demonstrate an increased knowledge of the vocabulary of the dialogue.

(Resource: Duravetz, Level I, Lesson 16, p. 143, dialogue *"Українські страви"*, audiotape.)

Exercises 2.7 and 2.8 are elective. They are intended to enhance awareness of Ukrainian culture.

EXERCISE 2.1

Listening

Before playing the tape, introduce some of the vocabulary of the dialogue using Visuals 7 and 10 which depict both the dishes mentioned in the dialogue and the two diners and the waitress. Use the overhead projector to enlarge the parts of the visual such as the pickles and olives.

EXERCISE 2.2

Listening

Play the tape in two segments. (The second segment begins with the line: *"Дайте нам, будь ласка, дві тарілки вареників..."*) Before proceeding to segment 2, repeat segment 1 and have students respond *правильно/*

неправильно or *П/Н* to the following questions read aloud to them:

SEGMENT 1

1.	*Петро не голодний.*	*Н*
2.	*Петро й Люба заходять у ресторан.*	*П*
3.	*Це поганий ресторан.*	*Н*
4.	*Тут готують смачні італійські страви.*	*Н*
5.	*Кажуть, що тут добра обслуга.*	*П*
6.	*Офіціянтка не дає меню.*	*Н*
7.	*Вибір страв дуже обмежений.*	*Н*
8.	*На перше Петро хоче десерт.*	*Н*
9.	*Люба замовляє чотири миски борщу.*	*Н*
10.	*У ресторані не варять вареників.*	*Н*

Repeat this procedure for segment 2.

SEGMENT 2

1.	*Петро замовляє дві тарілки вареників, сметани та української ковбаси.*	*П*
2.	*Люба також замовляє тарілку свіжих помідорів і холодцю.*	*П*
3.	*На закуску не хочуть нічого.*	*Н*
4.	*Будуть пити вино, пиво, каву й чай.*	*Н*
5.	*Люба замовляє червоне вино.*	*Н*
6.	*Люба також хоче чай з бензиною.*	*Н*
7.	*Петро не їсть нічого на десерт.*	*Н*
8.	*Люба хоче печива або сирника на десерт.*	*П*
9.	*Петро й Люба замовили багато їжі.*	*П*
10.	*Петро й Люба не замовили однакових страв.*	*П*

To check students' answers have a student or students re-read aloud the questions and correct their own or each other's. You may wish to write the questions on the board for correction.

EXERCISE 2.3

Listening

Again, play each segment of the tape twice, after explaining to the students that they will be required to answer three oral questions after the first segment and four oral questions after the second segment.

SEGMENT 1

1. *Які страви готують у ресторані?*
2. *Що замовив Петро на перше?*
3. *Що щойно зварили в ресторані?*

SEGMENT 2

1. *Що замовив Петро до вареників?*
2. *Люба замовила чай з чим?*
3. *Що ще Люба пила?*
4. *Що замовив Петро пити?*

EXERCISE 2.4

Listening

Have the students summarize in English (or in Ukrainian, if they are able) the content of the dialogue.

(This exercise may be used to pre-test and post-test vocabulary acquisition.)

EXERCISE 2.5

Reading

Assign students the crossword puzzle on pp. 21-23.

KEY TO CROSSWORD

УНИЗ (по вертикалі)

1. *подайте*
2. *мити*
3. *пити*
4. *заходьмо*
5. *смак*
6. *ресторан*
7. *порція*
8. *страви*
9. *сирник*
10. *коштувала*
11. *полумисок*
12. *жарену*

УПОПЕРЕК (по горизонталі)

13. *замовити*
14. *зварили*
15. *серветка*
16. *обслуга*
17. *офіціянт*
18. *апетит*
19. *голодний*
20. *свіже*
21. *куштувати*
22. *перечниця*
23. *квасне*

EXERCISE 2.6

Reading

Have students answer in writing questions 1-12 on p. 144 of Duravetz, Level I.

EXERCISE 2.7 (elective)

Cultural Understanding

Using Visuals 8 or 9 review orally Ukrainian Christmas or Easter dishes. List ingredients for these dishes. Talk about the symbolism behind the different dishes. What are the traditions surrounding Easter breakfast? Christmas Eve supper?

EXERCISE 2.8 (elective)

Cultural Understanding

Plan an Easter breakfast or Christmas Eve supper for the class, the school staff or the community at large. Try to include only traditional dishes.

• ACTIVITY 2

EXERCISE 2.5

ХРЕСТИКІВКА
(КРОСВОРД)

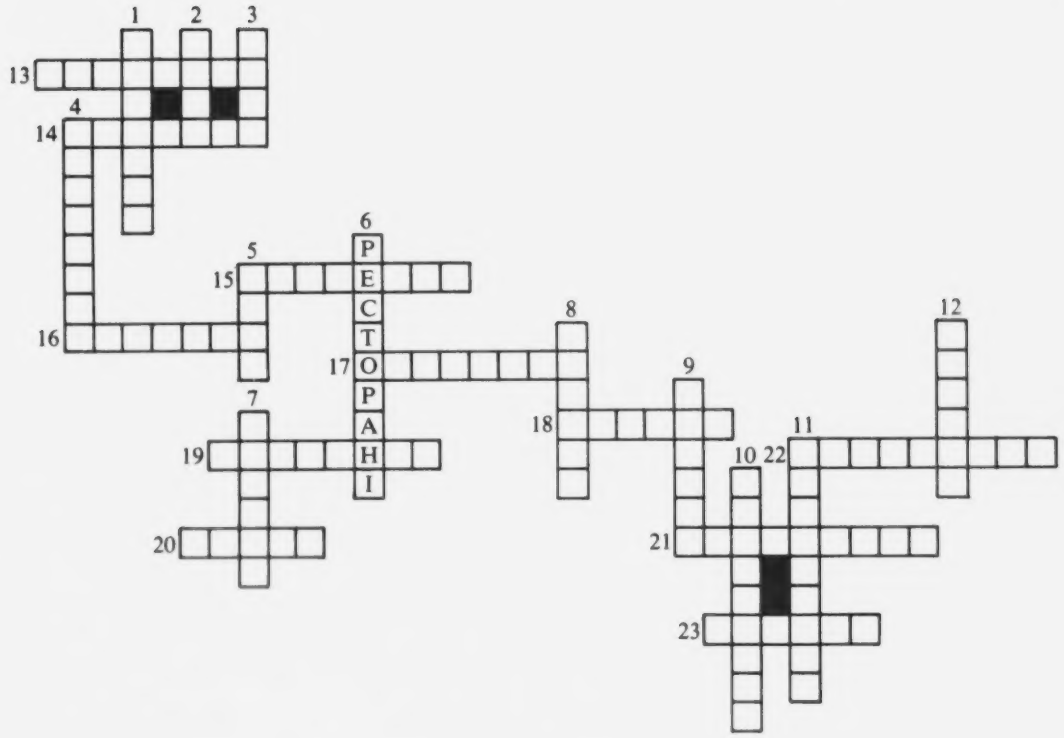

УНИЗ (по вертикалі)

1. *Будь ласка, _____ мені цукор.*
2. *Хлопці поїли в ресторані, але не мають чим заплатити. Мабуть вони будуть _____ посуд.*
3. *Ми будемо _____ пиво.*
4. *_____ до цього ресторану.*
5. *Цей борщ дуже гострий на _____.*
6. *У _____ можна сісти за стіл і замовити страву.*
7. *Твоя _____ бараболі більша, ніж моя.*
8. *Ми варимо і українські, і англійські _____.*
9. *_____ — це смачний десерт.*
10. *Вечеря _____ 75 долярів.*
11. *Офіціянтка принесла _____ всіляких овочів.*
12. *У тому ресторані можна купити варену, печену або _____ курку.*

УПОПЕРЕК (по горизонталі)

13. *Чи ви хочете _____ вина до обіду?*
14. *Кухарі _____ всі страви вчора.*
15. *Моя _____ того самого кольору, що обрус.*
16. *_____ в цьому ресторані дуже добра.*

17. _____ *зараз принесе нам каву.*

18. *Той футболіст має такий добрий* _____, *що він їсть п'ять фунтів м'яса на день.*

19. *Я не дуже* _____ . *Я тільки з'їм зупи.*

20. *Ми купили* _____ *м'ясо у м'ясарні.*

21. *Коли йдемо до нового ресторану, ми любимо* _____ *різні страви.*

22. _____ *впала й розбилася, а перець розсипався по підлозі.*

23. *Це зелене яблуко дуже* _____.

• ACTIVITY 3

This is an exercise in oral description. Upon its completion, students should be able to describe orally a short sequence of events in a restaurant.

EXERCISE 3.1

Speaking

Assign exercise 3.1 (see p. 27) using Visual 10 or 13. The following questions might be useful in guiding students. (If Visual 10 is used, Visual 13 could be used for evaluation purposes.)

VISUAL 10

1. *Чи Юрій і Оля заходять у ресторан?*
2. *Куди вони заходять?*
3. *Чи стіл вільний?*
4. *Що вони бачать?*
5. *Чи офіціянтка показує їм вільний стіл?*
6. *Чи вони щось замовляють?*
7. *Що вони замовляють?*
8. *Що вони їдять?*
9. *Що вони п'ють?*
10. *Хто платить офіціянтці?*

VISUAL 13

1. *Де офіціянт?*
2. *Чи офіціянт стоїть за столом?*
3. *Ірина й Петро дивляться у щось. Що це?*
4. *Де кухар?*
5. *Що кухар робить?*
6. *Хто приносить страву?*
7. *Що Ірина й Петро замовили?*
8. *Чи вони задоволені?*

9. *Яка обслуга в цьому ресторані?*
10. *Як називається цей ресторан?*

EXERCISE 3.2 (elective)

Speaking

These two exercises are intended to provide practice in speaking in the past and/or in the future tense. Assign them according to the instructions on p. 27. Again, use either or both Visual(s) 10 and 13.

• ACTIVITY 3

EXERCISE 3.1

Give an oral description of the following sequence of pictures. Four sentences will be adequate. Give names to the patrons. For vocabulary, refer to Activity 1 — vocabulary list, and Activity 2 — crossword.

EXERCISE 3.2 (elective)

a. Pretend that the events in these pictures occurred yesterday. Describe orally what happened yesterday in the restaurant.

b. Pretend that the events pictured will occur tomorrow. Describe orally what will happen tomorrow in the restaurant.

• ACTIVITY 4

The following three exercises are based on the short dialogues found on pp. 31-32. Exercise 4.1 involves listening and speaking, exercise 4.2 focuses on reading and cultural enrichment and exercise 4.3 is for practice in writing and vocabulary expansion.

EXERCISE 4.1

Listening and Speaking

At the completion of this exercise, students should demonstrate a general understanding of each short dialogue by answering orally questions delivered orally about each dialogue. Visuals 4, 7, 10, 13 and 14 may be useful. Visual 11 depicts the second dialogue.

DIALOGUE 1

1. *Хто обідає з Петром?*
2. *Який хліб замовляє Петро до борщу?*
3. *Який був обід?*

DIALOGUE 2

1. *Як називаються хлопці, які розмовляють?*
2. *Чи Степан буде їсти аж три обіди?*
3. *Який апетит у Степана?*

DIALOGUE 3

1. *Хто спік тістечка?*
2. *У кого смачніші тістечка?*
3. *Що їсть Гриць із тістечками?*

EXERCISE 4.2

Reading and Cultural Understanding

Upon completion of this exercise, students should demonstrate complete understanding of each short dialogue. They should be able to read each dialogue fluently and should be able to point out specifically Ukrainian cultural aspects in these passages.

Once students have worked in pairs, have these pairs present their readings and explanations in small groups and then to the whole class (see directions, p. 32).

EXERCISE 4.3 (elective)

Creative Writing

Students are to expand one of the dialogues in writing (see directions, p. 32).

This exercise may be assigned later in the unit, or it could be assigned only to those students who are quicker and have finished other assignments.

• ACTIVITY 4

ДІЯЛОГ 1

— Добридень, Катерино!
— Добридень, Петре! Так, я тут часто обідаю.
— Що сьогодні на обід?
— Ось меню, будь ласка.
— Дякую.
Підходить офіціянтка. Петро замовляє:
— Будь ласка, салата, борщ, варене м'ясо, компот і тістечко. До борщу чорний хліб.
— Гаразд.
У Катерини зупа з городини, смажена риба й печені яблука. У неї білий хліб.
— Як обід?
— Дуже смачний! Тут чудовий кухар.

ДІЯЛОГ 2

— О, тут аж три обіди! У тебе такий великий апетит, Степане?
— Чудовий, Максиме, але ці два обіди не мої. Це для хлопців.
— А де ж вони?
— Он ідуть сюди від дверей.
— Не знаєш, тут є що-небудь солодке для дівчат?
— Які це дівчата?
— А он Оля й Марічка.
— Тут є морозиво й тістечка. До тістечок — смачний овочевий сік. Запрошуй їх до нас.

ДІЯЛОГ 3

— Прошу до чаю, Грицю!
— Дякую. Що це?
— Це бабусині тістечка.

— Які візерунки! А які смачні!
— О, так, у бабусі тістечка смачніші, ніж у пекарні.
— Можна ще взяти?
— Звичайно. А ось варення, прошу.
— Теж бабусине?
— Теж, у нас же свій сад. Там у нас ростуть полуниці.
— Чудове варення.

EXERCISE 4.1

Listen carefully. Your teacher will read you a short dialogue twice. Then you will be asked to answer three oral questions.

EXERCISE 4.2

With a partner, read one or more of the dialogues on pp. 31-32. Get help from your teacher, a classmate or a dictionary wherever meaning is unclear. Try to find a specific Ukrainian cultural element in this dialogue and explain orally to your partner in Ukrainian or in English the content of the dialogue.

EXERCISE 4.3 (elective)

With a partner, choose one of the three dialogues and continue the story, creating a subsequent situation or situations. Present your written expanded dialogue in small groups and improve the piece by accepting constructive criticism and corrections from your classmates. Present your revised version to the entire class.

• ACTIVITY 5

EXERCISE 5.1

Reading and Writing

Assign the vocabulary expansion exercise on pp. 35-36. The purpose of this exercise is to review and reinforce learned vocabulary and to facilitate creative thinking. This activity may also be used as an evaluative tool. The degree of grammatical accuracy required of the student is determined by the teacher and depends on entry competencies of the students.

• ACTIVITY 5

EXERCISE 5.1

Fill in the blanks with any appropriate word or words. There may be more than one acceptable answer. You may use vocabulary lists and a dictionary.

1. *Ми* _____ *у ресторані.*
2. *Сьогодні я хочу зварити* _____ *і* _____ *на вечерю.*
3. *Офіціянт* _____, *чи ми хотіли* _____ _____, *але ми його не зрозуміли.*
4. *Я не міг* _____ *сніданок, бо нам дали таку велику* _____.
5. *Коли прийшов час* _____, *ніхто не мав* _____ .
6. *До вечері ми пили* _____.
7. *Ми* _____ *всі страви і так наїлися, що не могли встати.*
8. *Чоловік і жінка замовили тарілку* _____ *і попросили, щоб до них дали багато сметани.*
9. *На закуску тато хотів* _____.

10. *Наш молодший брат* _____ *молоко й почав плакати.*

11. *Наша родина не любить ходити до того ресторану, бо одного разу*

_____ .

12. *Оксана й Марко зайшли до першоклясного ресторану. Офіціянт посадив їх за стіл. Перед ними на столі вони побачили* _____

_____ .

13. *Учора ми з братом ішли додому з кінотеатру. По дорозі ми вирішили, що ми голодні, і зайшли до найближчого ресторану. Ми думали, що то був італійський ресторан. Ми хотіли піцу. Коли ми зайшли до ресторану й посідали за стіл, ми довідалися* _____

_____

_____ .

14. *Перший раз, коли я був у французькому ресторані,* _____

_____ .

15. *Наш дядько славний кухар. Минулого разу, коли він був у нас,* _____

_____

_____ .

40

• ACTIVITY 6

EXERCISE 6.1

Creative Writing

Upon completion of this exercise, students should be able to create a composition in Ukrainian of a length specified by the teacher with appropriate format and structure. The exercise is intended to reinforce acquired vocabulary and to expand vocabulary (see p. 39 for instructions).

• ACTIVITY 6

EXERCISE 6.1

Using Visual 12, write a composition in Ukrainian describing the picture. You should name the characters. You may choose to describe events which occurred just prior to this scene or events which immediately followed it.

Obtain assistance from your teacher, classmates, dictionaries, word lists, or previous exercises and notes.

(Or, alternatively, describe any other embarrassing moment in a restaurant.)

• ACTIVITY 7

EXERCISES 7.1 through 7.9

Reading, Writing and Grammatical Analysis

An overview of the use of aspect in Ukrainian is presented. Perfective forms of certain verbs have been taught in Grade 10 according to the Curriculum Guide. This activity provides a review and extension of that structure. Additional explanation will be required along with the explanations given in this teaching unit. Upon completion of the exercises presented here, as well as the information and exercises in Duravetz, Level II, students should be able to use aspect to indicate continuous or completed action.

Applying the Grammatical Element of Verb Aspect

Imperfective verbs *(недоконані дієслова)* are used to indicate incomplete, continuous or repeated action, for example, *читаю, писав, бачила, гратиму, буду грати.*

Perfective verbs *(доконані дієслова)* are used to indicate a completed action — something that is done once, for example, *з'їв, послухає.* They are distinguished by a prefix.

For information and additional exercises on the perfective and imperfective aspects, see Duravetz, Level I, pp. 172-82; Level II, pp. 172-93; and Slavutych, Lessons 8 and 48.

EXERCISE 7.7

Oral Reading and Grammatical Analysis

Students read aloud the pairs of sentences in the structure drill (Duravetz, Level II, pp. 182-83), then write down in columns, according to whether they are imperfective or perfective, the verb(s) of each sentence.

EXERCISE 7.8 (elective)

(Resource: Duravetz, Level II, pp. 181-85.)

A variety of exercises appear on these pages which could be used for reinforcement, remediation or enrichment.

• ACTIVITY 7

EXERCISE 7.1

Indicate whether the following verbs are perfective or imperfective.

1. *зварити* _____
2. *потерти* _____
3. *обідати* _____
4. *вкусити* _____
5. *жарити* _____
6. *нюхати* _____
7. *відмовити* _____
8. *поговорити* _____
9. *різати* _____
10. *готувати* _____
11. *мити* _____
12. *попросити* _____

Perfectives may also be formed by changing accents, suffixes, or omitting *-ува-, -ва-* from certain words. For example:

Imperfective	**Perfective**
давати	*дати*
замовляти	*замовити*
скликáти	*склúкати*

(See Duravetz, Level II, pp. 174-75.)

EXERCISE 7.2

Indicate whether the following verbs are perfective or imperfective.

1. *купувати* _____
2. *забути* _____
3. *пізнавати* _____
4. *пояснювати* _____
5. *здобути* _____
6. *забувати* _____
7. *давати* _____
8. *пізнати* _____

EXERCISE 7.3

Some common prefixes used in the formation of perfective verbs are *по-, на-, за-, з- (с-).*

Change the following perfective verbs to imperfective verbs by removing the prefix.

1. *зварити* _____
2. *понести* _____
3. *забігти* _____
4. *повечерять* _____
5. *стерти* _____

6. *спекти* _____

7. *з'їсти* _____

8. *пообідати* _____

9. *написати* _____

10. *заплатити* _____

11. *попробувати* _____

12. *помалювати* _____

EXERCISE 7.4

Create ten sentences of your own using the perfective and imperfective forms of the verbs from exercise 7.3.

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

EXERCISE 7.5

Fill in the blanks with the verb that indicates the appropriate aspect.

1. *Завтра ми хочемо* _____ *ціле оповідання.*
   (читати, прочитати)

2. *Я завжди хотів* _____ *український ресторан.*
   (купити, купувати)

3. *Офіціянте, прошу* _____ *цю зупу.*
   (брати, взяти)

4. *Чи можете ви сьогодні* _____ *нашій клясі обід?*
   (продати, продавати)

5. *З чим ви* _____ *рибу, що вона завжди така*
   (варите, зварите)
   смачна?

6. *Вони зараз хочуть* _____ *бабку, бо пізніше не*
   (пекти, спекти)
   будуть мати часу.

7. *Іван* _____ *кави, перш ніж він піде до школи.*
   (п'є, вип'є)

8. *Офіціянтка хоче* _____ *мені печену курку*
   (замовити, замовляти)
   з рижем.

9. *Чи можна* _____ *гриби з м'ясом?*
   (їсти, з'їсти)

EXERCISE 7.6

Indicate the tense and aspect of the following verbs.

1. *варив* _____ _____
2. *буде смажити* _____ _____
3. *купую* _____ _____
4. *спекла* _____ _____
5. *присмажили* _____ _____
6. *з'їмо* _____ _____
7. *краяли* _____ _____
8. *відкриє* _____ _____
9. *дасть* _____ _____
10. *платили* _____ _____

EXERCISE 7.9

Fill in the blanks with the indicated tense of the verb supplied. Keep the aspect of the verb the same as the given word.

1. *Чи ти часто* _____ (present) *печиво в тій пекарні?*
   (купувати)
2. *Вони* _____ (present), *щоб офіціянтка принесла нам*
   (просити)
   води.
3. *Вони* _____ (present) *американське пиво, бо канадсь-*
   (пити)
   кого не можуть там купити.

4. *Іван* _____ (present) *нам хліб і сіль.*
(подати)

5. *Наша бабуся* _____ (past) *пироги минулої суботи й*
(зварити)
дала нам додому.

6. *Марія* _____ (past) *бабки сьогодні вранці, але не*
(пекти)
скінчила, бо мусила їхати до міста.

7. *Оленка* _____ (past) *страви, які готовив їй Гриць,*
(куштувати)
але ніколи їх не з'їдала.

8. *Пан Кравчук* _____ (past) *у тому ресторані тільки*
(пообідати)
один раз.

9. *Завтра я* _____ (future) *напитки на бенкеті.*
(замовити)

10. *Ходіть з нами до ресторану. Ми* _____ (future)
(заплатити)
за вечерю.

•ACTIVITY 8

EXERCISES 8.1 through 8.5

Present nouns and adjectives in the accusative case. Upon completion of the presentation, students should be able to use the accusative case of the nouns and adjectives presented in this teaching unit correctly in both speaking and writing and in both singular and plural forms. It is assumed that students have already learned the accusative case singular of nouns and adjectives and the exercises would constitute a review. A chart which summarizes this case as it applies to nouns and adjectives appears on p. 51.

EXERCISES 8.1 through 8.3

Reading and Grammatical Analysis

EXERCISE 8.4

Reading, Writing and Grammatical Analysis

EXERCISES 8.5 and 8.6

Writing

EXERCISES 8.7 and 8.8

Creative Writing

EXERCISE 8.9

Speaking

The teacher gives students pairs of words orally and a time limit. Individual students must create and say sentences incorporating the pairs of words given (see p. 59).

Example: *я, замовляти*
Я замовляю зупу й м'ясо.

1. *хлопці, бачити*
2. *діти, їсти*
3. *учителі, брати*
4. *Ірина, пити*
5. *кухар, жарити*
6. *Ярослав, подати*
7. *продавець, продавати*
8. *офіціянт, приносити*
9. *офіціянтка, показати*
10. *клієнт, платити*

EXERCISE 8.10

Speaking

• ACTIVITY 8

EXERCISES 8.1 through 8.10

ACCUSATIVE CASE

NOUNS

SINGULAR

Gender	Animate	Example	Inanimate	Example
masculine	*-а, -я*	*брата, дідуся*	same as nominative	*стіл*
feminine	*-у, -ю*	*маму, бабусю*	*-у, -ю*	*страву, паляницю*
neuter	same as nominative	*звірятко*	same as nominative	*крісло*

PLURAL

Gender	Animate	Example	Inanimate	Example
masculine	*-ів*	*братів*	same as nominative	*столи*
feminine	*-ок, -иць, -ів*	*жінок, молодиць, мамів*	same as nominative	*страви*
neuter	same as nominative	*звірятка*	same as nominative	*крісла*

ADJECTIVES

Gender	Hard Stem	Example	Soft Stem	Example
masculine	*-ий, -ого*	*великий, цікавого*	*-ій, -ього*	*середній, останнього*
feminine	*-у*	*гарну*	*-ю*	*передню*
neuter	*-е*	*смачне*	*-є*	*літнє*
plural	*-і, -их*	*великі, цікавих*	*-і, -іх*	*останні, літніх*

For additional explanations and exercises see Duravetz, Level I, and Slavutych.

EXERCISE 8.1

Indicate whether the following singular nouns are animate or inanimate.

1. *пиріг* _____
2. *Андрій* _____
3. *кухар* _____
4. *тарілка* _____
5. *клієнт* _____
6. *ніж* _____
7. *офіціянт* _____
8. *син* _____
9. *обрус* _____
10. *дідусь* _____

EXERCISE 8.2

Indicate whether the following plural nouns are animate or inanimate.

1. *клієнти* _____
2. *жінки* _____
3. *булки* _____
4. *миски* _____
5. *страви* _____

6. *кухарки* _____

7. *напитки* _____

8. *співаки* _____

9. *порції* _____

10. *хлопці* _____

EXERCISE 8.3

Change the nouns from exercises 8.1 and 8.2 to their accusative forms. (Some will stay the same.)

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

EXERCISE 8.4

Rewrite the following sentences changing the direct objects from singular to plural.

1. *Ми замовили булку.* _____
2. *Чи ви бачите кухаря?* _____
3. *Галя ставить склянку на стіл.* _____
4. *Чи ти любиш їсти зупу?* _____
5. *Тарас закликав офіціянта.* _____
6. *У Квебеку ми бачили цікавий ресторан.* _____
7. *У кухні вони знайшли молодого хлопця.* _____
8. *Ми хочемо печену курку.* _____
9. *Чи ти пізнаєш славну лікарку?* _____
10. *Я їм великий, смачний сандвіч.* _____

EXERCISE 8.5

Fill in the blanks with the correct form of the words in parentheses.

1. *У ресторані ,,Київ'' ми замовили* _____
   (смачна перекуска)
   _____ .
2. *Моя приятелька купила собі* _____
   (жарена курка)
   _____.

3. *Хоч родичі вдома готовлять українські страви, вони хотіли*

_____ _____. *(пироги і сметана)*

4. *Офіціянт мав* _____, _____ _____.
(гарне, чорне костюм)

5. *Дядько хотів замовити* _____ _____.
(канадське пиво)

6. *Друга офіціянтка принесла чотири* _____
(нова серветка)
_____.

7. *Наш англійський сусід дуже хотів покуштувати* _____
_____.
(київське борщ)

8. *Там було п'ять* _____ _____.
(українські офіціянтки)

9. *Йому принесли дві* _____ _____
(велика миска)
зупи, бо він був дуже голодний.

10. *Зі смаком ми їли* _____ _____ _____.
(всяка смачна страва)

11. *Там можна було купити українські та* _____
(італійське вино)
_____.

12. *Після обіду ми пили* _____ _____.
(китайське чай)

13. *Родичі пили* _____ _____, *а*
(чорна кава)
я _____ *з цукром.*
(біла)

57

14. *На десерт ми з'їли два* _____
(горіховий торт)
_____.

15. *Ще до того всім принесли* _____ _____.
(морозиво та овочі)

16. *Кухар ще зварив* _____, *але ми його вже не могли*
(компот)
їсти.

17. *Ми купили ті* _____, *що були на нашому столі, і*
(склянка)
взяли їх додому на пам'ятку.

18. *Усі були задоволені, що відвідали* _____ _____
(таке гарне ресторан)
_____.

EXERCISE 8.6

Fill in the missing parts.

NOMINATIVE *молодий кухар*	ACCUSATIVE *молодого кухаря*
1. *старий офіціянт*	1. _____
2. _____	2. *гарну офіціянтку*
3. *великі порції*	3. _____
4. *холодна зупа*	4. _____
5. _____	5. *смажене яйце*
6. *молоді студенти*	6. _____

58

7. *французька кухарка*	7. _____
8. _____	8. *великі полумиски*
9. *гарячий чай*	9. _____
10. *солена риба*	10. _____
11. _____	11. *смажену ковбасу*
12. *печені булки*	12. _____
13. *молодша сестра*	13. _____
14. _____	14. *стареньких дідусів*
15. *вишивані обруси*	15. _____

EXERCISE 8.7

Complete these sentences by using structures in the accusative case.

1. *Коли ми йдемо до ресторану, я завжди замовляю* _____

   _____ .

2. *Тоді, коли мама працює ввечорі, я лагоджу* _____

   _____ .

3. *На свою тарілку він поклав* _____

   _____ .

4. *Чи ви будете пити* _____, _____,

   _____ *чи молоко?*

5. *На сніданок я люблю* _____

_____.

EXERCISE 8.8

Make up your own sentences using the given phrases as direct objects.

1. *смачну страву*

_____

2. *нового офіціянта*

_____

3. *великі пироги*

_____

4. *грубого кухаря*

_____

5. *славний ресторан*

_____

6. *знайомих студентів*

_____

7. *змелене м'ясо*

_____

8. *паперову торбу*

_____

60

9. *смажену рибу*

_____

10. *ситі клієнти*

_____

EXERCISE 8.9

Your teacher will give you a pair of words orally. Create your own sentence including the two words given, for example:

я, замовляти
Я замовляю зупу й м'ясо.

EXERCISE 8.10

Working in pairs, create a short dialogue incorporating the accusative case. Your format must be question - answer - question - answer, for example:

Що ти замовляєш на обід?
Я замовляю зупу, м'ясо й пироги.

А що на десерт?
На десерт я хочу морозиво.

Exchange roles. Present your dialogue to a small group of classmates; to the whole class.

61

• ACTIVITY 9

This activity represents a break from structured grammatical drills. Its purpose is to stimulate students' creative abilities, to reinforce acquired vocabulary and to employ research skills.

EXERCISE 9.1

Writing

This exercise addresses writing skills and artistic expression. Students are asked to create a menu for a gourmet Ukrainian restaurant. It should be illustrated with student drawings, photographs or magazine clippings. Menus may be laminated and/or displayed. A number of Ukrainian cookbooks may be used to prepare the menus[6].

Students might further create a poster advertisement for their restaurant.

EXERCISE 9.2

Speaking

Students are grouped in pairs in order to invite each other to their respective restaurants to order items from their menus.

Alternatively, students may create and present a radio (or television) advertisement for a restaurant.

[6] S. Stechishin, Traditional Ukrainian Cookery (Winnipeg: Trident Press, 1982).

• ACTIVITY 10

Upon completion of this activity, students should recognize nouns and adjectives in the dative case. Mastery is not required at this level. Detailed study of the dative case is made in Grade 12. Students should be familiar with the dative case as it occurs in speech and writing. They should also know its uses.

The dative case deals with the expression of permission and desire. Students should already know the dative singular of nouns expressing a feeling, state or condition.

Charts summarizing the dative case are provided on pp. 65 and 73.

EXERCISE 10.1

Reading and Grammatical Analysis

Study the chart on p. 65 as a class. Now read through the text on pp. 65-67. Have students pick out words in the dative case, but only after you explain the text sufficiently for them to grasp its meaning.

EXERCISES 10.2 and 10.3

Reading, Writing and Grammatical Analysis

EXERCISE 10.4

Speaking

For Visuals 1 through 10, pp. 70-71, pose orally the following questions.

Example: *Кому вчителька дає книжку? (дівчина)*
Вона дає книжку ***дівчині.***

1. *Кому Соня дає книжку? (учитель)*
2. *Кому мама дає яблуко? (Лариса)*
3. *Кому Михайло дає коробку? (дід)*
4. *Кому продавщиця дає рукавиці? (жінка)*
5. *Кому Василько дає книжку? (Леся)*
6. *Кому Борис дає журнал? (Наталка)*
7. *Кому дівчина дає лист? (мама)*
8. *Кому лікар дає рецепт? (пацієнтка)*
9. *Кому Юрій дає газету? (тато)*
10. *Кому діти дають квіти? (учителька)*

Now, referring to Visuals 1 through 10 have students pose the questions to one another and supply the answers.

For Visuals 1 through 4, p. 72, ask students to describe each picture orally.

EXERCISE 10.5

Speaking

Pick students individually at random to create sentences which express permission or desire using the following words in their given form:

1. *Андрієві*
2. *офіціянтці*
3. *клієнтам*
4. *панам*
5. *Марії*
6. *учителям*
7. *українцеві*
8. *англійцям*
9. *студентові*
10. *дівчатам*
11. *дядькові й тітці*
12. *братам*
13. *сусідові*
14. *друзям*
15. *директорові*
16. *лікарям*
17. *Романові*
18. *Катерині*
19. *Оксані*
20. *Грицеві*

EXERCISE 10.6 (elective)

Reading and Writing

Assign the exercises on pp. 62-63 of Duravetz, Level II.

EXERCISE 10.7

Reading and Writing

EXERCISE 10.8 and 10.9

Speaking

• ACTIVITY 10

EXERCISES 10.1 through 10.9

DATIVE CASE

NOUNS

SINGULAR

Gender	Hard Stem	Example	Soft Stem	Example
masculine	*-ові*	*Степанові*	*-еві, -єві*	*Грицеві, Андрієві*
feminine	*-і*	*мамі*	*-і, -ї*	*Марусі, Марії*
neuter	*-у*	*вікну*	*-ю*	*морю*

PLURAL

Gender	Hard Stem	Example	Soft Stem	Example
masculine	*-ам*	*братам*	*-ям*	*хлопцям*
feminine	*-ам*	*дівчатам*	*-ям*	*бабусям*
neuter	*-ам*	*перам*	*-ям*	*морям*

For additional information and exercises on the dative case, refer to Duravetz, Level II, pp. 59-66.

EXERCISE 10.1

ПРИ ОБІДІ[7]

У Володимира невелика родина — батько, мати й сестра. Вони живуть недалеко міста. Батько Влодка — хлібороб, мати — вчителька, а

[7] Ihor Kruk, *А на весні.* Six-Year Ukrainian as a Second Language Program. Grade 12 Teaching Unit (Edmonton: Alberta Education, 1987).

сестра ще учениця. Владко також учиться, але в університеті, він — студент. Весною Владко вертається додому на кінець тижня, щоб помогти на фармі.

Якраз вони сідають обідати. Батько з Владком вернулися з поля, а сестра вернулася з міста, куди вона їздила по пошту...

мама: *Ходіть їсти, пироги вже готові. Кому покласти?*

Соня (сестра): *Я не хочу, дякую. Дай Владкові, він завжди голодний.*

мама: *Владку, скільки ти хочеш? Є пироги з сиром, з картоплею і з м'ясом.*

Владко: *Я візьму один з картоплею і два з сиром.*

Соня: *Чи ти думаєш, що це буде досить?*

мама: *Тому лінивому ніколи не досить.*

Владко: *Як не буде досить, то візьму ще.*

тато: *Ах, то порося мале! Що ти забув мамі сказати?*

Владко: *Дякую, мамо! Тепер треба татові наповнити тарілку.*

мама: *Владку, подай Соні салату. Вона не хоче пирогів.*

Соня: *Дякую.*

тато: *Соню, подай мамі сіль і перець.*

мама: *Дякую.*

Родина обідає та розмовляє при обіді...

Соня: *Знаєш, тату, сьогодні, коли я була на пошті, я отримала листа з Вінніпеґу. Це лист від наших дальших роди-*

чів. Вони розповідають про своє життя та рівночасно запрошують нас на весілля.

тато: *Цікаво! Ти краще прочитай нам його.*

EXERCISE 10.2

Write the following nouns in the dative case.

1. *Богдан* _____
2. *учитель* _____
3. *кухар* _____
4. *кухарка* _____
5. *Леся* _____
6. *діти* _____
7. *хлопці* _____
8. *офіціянт* _____
9. *клієнт* _____
10. *учень* _____
11. *учениця* _____
12. *учні* _____
13. *учениці* _____
14. *дівчина* _____
15. *дівчата* _____

16. *місто* _____

17. *міста* _____

18. *кравець* _____

EXERCISE 10.3

Fill in the blanks with the correct form of the word in parentheses, for example:

*Чи **студентові** можна говорити? (студент)*

1. *Чи* _____ *можна говорити? (студентка)*
2. *Чи* _____ *можна співати? (учні)*
3. *Чи* _____ *можна кричати? (хлопець)*
4. *Чи* _____ *можна малювати? (Оленка)*
5. *Чи* _____ *хочеться йти? (тато)*
6. *Чи* _____ *хочеться співати? (співаки)*
7. *Чи* _____ *хочеться кухарити? (кухарі)*
8. *Ти можеш подати* _____ *ложку. (сестра)*
9. *Я хочу купити* _____ *подарунок. (приятелька)*
10. *Він мусить віддати* _____ *гроші. (клієнт)*
11. *Позвольте принести* _____ *квіти. (панна)*
12. *Учитель позволив* _____ *показати фільм. (діти)*

69

13. *Директор забороняє* _____ *курити в школі.* *(студенти)*

14. *Кухар не хотів дати* _____ *ложку.* *(кухарка)*

15. *Прем'єр може дати* _____ *нагоду голосувати.* *(провінція)*

EXERCISE 10.4

Example: *Кому вчителька дає книжку? (дівчина)*

Вона дає книжку дівчині.

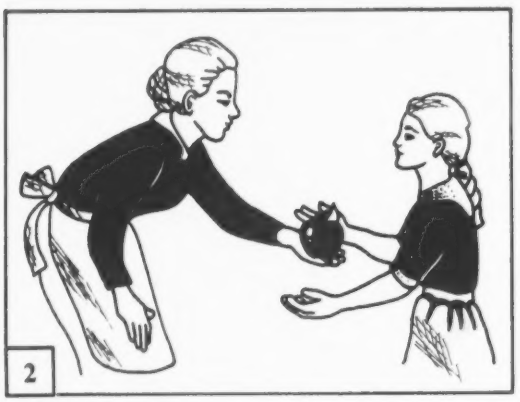

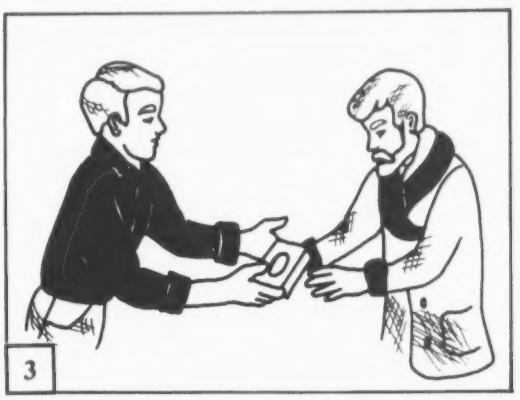

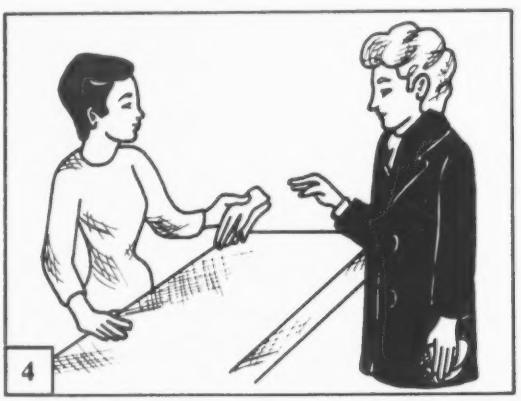

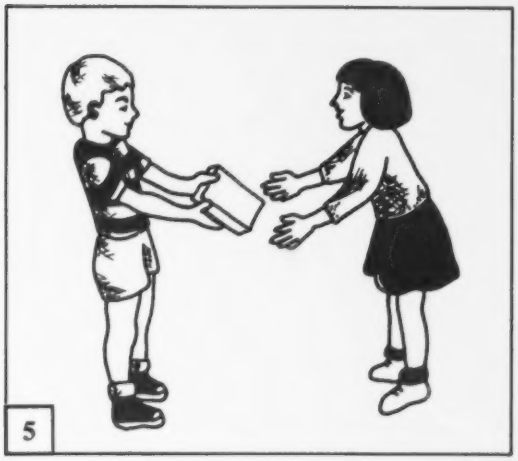
5

6

7

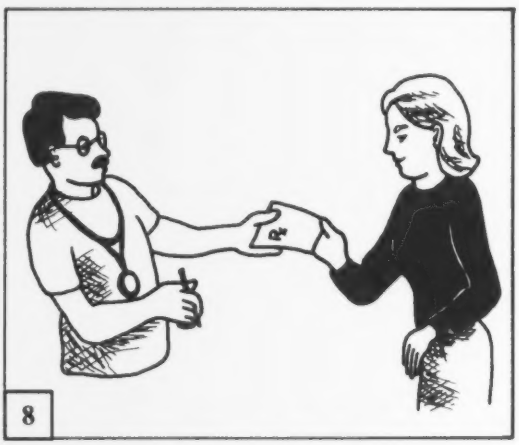
8

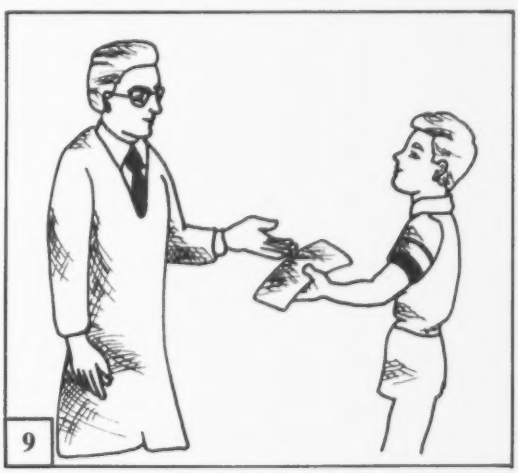
9

10

1

2

3

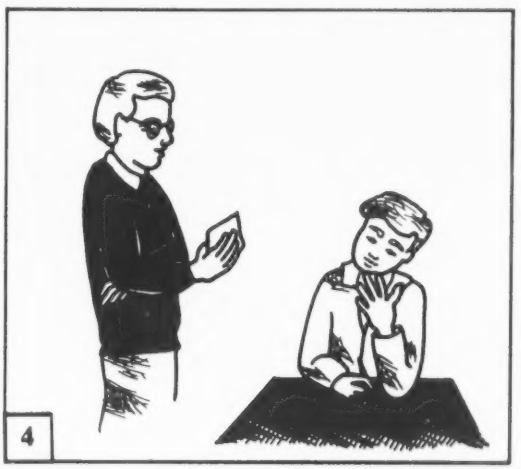
4

EXERCISES 10.7 through 10.9

DATIVE CASE

ADJECTIVES

Gender	Hard Stem	Example	Soft Stem	Example
masculine	*-ому*	*великому*	*-ьому*	*синьому*
feminine	*-ій*	*великій*	*-ій*	*середній*
neuter	*-ому*	*великому*	*-ьому*	*синьому*
plural	*-им*	*великим*	*-ім*	*останнім*

EXERCISE 10.7

Write the following adjectives in the dative case.

1. *ситий* _____
2. *голодний* _____
3. *цікава* _____
4. *велике* _____
5. *молода* _____
6. *старий* _____
7. *повний* _____
8. *англійська* _____
9. *добра* _____
10. *гарний* _____

11. *голосна* _____

12. *сильні* _____

13. *бідна* _____

14. *заручений* _____

15. *стомлені* _____

EXERCISE 10.8

Add a noun in the dative case to each adjective in exercise 10.7. Create a sentence. For example:

ситому — ситому ***чоловікові***
Прошу дати ***ситому чоловікові*** *рахунок.*

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

EXERCISE 10.9

Working in pairs, create a short dialogue incorporating the dative case. Your format should be question - answer - question - answer, for example:

Кому Гриць подає борщ?
Він подає борщ гарній дівчині.
А що вона каже Грицеві?
Вона каже Грицеві „Дякую!"

Exchange roles. Present your dialogue to a small group of classmates; to the entire class.

• ACTIVITY 11

Upon completion of this activity, students should be able to use the instrumental case correctly in oral and written expression. The instrumental case can be used to express permission and desire. This activity is a review, as the instrumental case was introduced in Grade 9. Charts are included on pp. 79 and 82.

EXERCISE 11.1

Grammatical Analysis

EXERCISE 11.2

Reading and Grammatical Analysis

EXERCISE 11.3

Speaking

Individual students are picked at random to create sentences which express permission or desire using the following words in their given form:

1. *дівчиною*
2. *братами*
3. *учителями*
4. *танцюристом*
5. *кухаркою*
6. *грішми*
7. *кашею*
8. *хлібом*
9. *городиною*
10. *книжками*
11. *господарем*
12. *бандурою*
13. *лікарем*
14. *оркестрою*
15. *чоловіком*
16. *панною*
17. *кумом і кумою*
18. *Тарасом*
19. *грачем*
20. *українцями*

EXERCISE 11.4

Grammatical Analysis

• ACTIVITY 11

EXERCISES 11.1 through 11.4

INSTRUMENTAL CASE

NOUNS

SINGULAR

Gender	Hard Stem	Example	Soft Stem	Example
masculine	*-ом*	*чоловіком*	*-ем, -єм*	*хлопцем, Андрієм*
feminine	*-ою*	*сестрою*	*-ею, -єю, -ю*	*Марусею, історією, осінню*
neuter	*-ом*	*автом*	*-ем*	*полем*

PLURAL

Gender	Hard Stem	Example	Soft Stem	Example
masculine	*-ами*	*чоловіками*	*-ями*	*хлопцями*
feminine	*-ами*	*сестрами*	*-ями*	*історіями*
neuter	*-ами*	*автами*	*-ями*	*полями*

(Resources: Duravetz, Level II, pp. 75-91; Slavutych, pp. 23, 159.)

EXERCISE 11.1

Change the following nouns to the instrumental case.

1. *Іван* _____
2. *учитель* _____
3. *кухар* _____

4. *лікар* _____

5. *Оленка* _____

6. *студенти* _____

7. *хлопці* _____

8. *офіціянт* _____

9. *клієнт* _____

10. *учень* _____

11. *учениця* _____

12. *учні* _____

13. *Андрій* _____

14. *кравець* _____

15. *олівець* _____

16. *молоко* _____

EXERCISE 11.2

Fill in the blanks with the correct form of the word in parentheses. For example:

Чи можна йти з ***дітьми?*** *(діти)*

1. *Чи можна говорити з* _____ *?*
(хлопець)

2. *Чи можна співати з* _____ *?*
(хор)

3. *Чи можна читати з* _____?
(учні)

4. *Чи можна їсти рибу з* _____?
(хліб)

5. *Ти хочеш пекти булки з* _____?
(овочі)

6. *Наша бабуся хоче приготовити вам пироги зі* _____.
(сметана)

7. *Вона може працювати з* _____.
(Оленка)

8. *Вони не схочуть прийти на вечерю з* _____.
(сусіди)

9. *Ви хочете покуштувати морозиво з* _____?
(суниці)

10. *Інші студенти позволять їм прийти з* _____ _____.
(друзі)

11. *Усі мусять прийти до кляси з* _____.
(підручник)

12. *Цей клієнт хоче замовити чай з* _____.
(мед)

13. *Чи він хоче говорити з* _____ ?
(офіціянт)

14. *Ми мусимо піти з* _____ *до канцелярії.*
(учитель)

15. *Вони хочуть поговорити з* _____ *перед тим, як*
(малярі)
вони почнуть малювати хату.

EXERCISE 11.4

INSTRUMENTAL CASE

ADJECTIVES

Gender	Hard Stem	Example	Soft Stem	Example
masculine	*-им*	*великим*	*-ім*	*синім*
feminine	*-ою*	*великою*	*-ьою*	*синьою*
neuter	*-им*	*великим*	*-ім*	*синім*
plural	*-ими*	*великими*	*-іми*	*синіми*

Change the following adjectives to the instrumental case.

1. *голодний* _____
2. *смачна* _____
3. *цікаві* _____
4. *смажені* _____
5. *паперова* _____
6. *холодне* _____
7. *маринований* _____
8. *дитяча* _____
9. *французька* _____
10. *солодкий* _____
11. *сильний* _____
12. *смішна* _____

13. *гарне* _____

14. *брудний* _____

15. *сині* _____

• ACTIVITY 12

This activity constitutes new material. Upon its completion, students should be familiar with the uses of the degrees of adjectives and should master the degrees of familiar adjectives in oral and written expression. A chart is provided on p. 87.

EXERCISE 12.1

Reading

To introduce this concept, present the reading text in Slavutych, p. 118.

EXERCISE 12.2

Writing

Assign the exercise provided on pp. 87-88 of this teaching unit.

EXERCISE 12.3

Speaking

Reinforce oral skills using the structure drill in Duravetz, Level II, pp. 290-91.

EXERCISE 12.4

Writing

Practise writing skills with exercises 1-15 in Duravetz, Level II, p. 292.

EXERCISE 12.5

Speaking

Repetition drill may be found in Duravetz, Level II, pp. 294-95.

EXERCISE 12.6

Writing

For developing writing skills, give exercises 1 and 2 in Duravetz, Level II, pp. 295-96.

• ACTIVITY 12

EXERCISES 12.1 through 12.6

DEGREE OF ADJECTIVES

There are three degrees of comparison created by adjectives.

Gender	Positive	Comparative	Superlative
masculine	*смачний*	*смачніший*	*найсмачніший*
feminine	*смачна*	*смачніша*	*найсмачніша*
neuter	*смачне*	*смачніше*	*найсмачніше*
plural	*смачні*	*смачніші*	*найсмачніші*

For a concise explanation of this concept, refer to Duravetz, Level II, pp. 287-89, 293, and Slavutych, pp. 119-20.

EXERCISE 12.2

Fill in the blanks with the appropriate form of the word.

	POSITIVE	COMPARATIVE	SUPERLATIVE
1.	*смачний*		
2.		*цікавіша*	
3.			*найсильніші*
4.		*багатша*	
5.	*голодні*		
6.		*твердіший*	

7.			*найдорожчий*
8.		*солодший*	
9.	*квасне*		
10.		*марніша*	
11.		*глибше*	
12.	*гарячий*		
13.			*найсмішніші*
14.		*гостріший*	
15.	*лінивий*		
16.	*чемна*		
17.		*холодне*	
18.			*найкоротші*
19.		*менша*	
20.	*теплий*		

Ex 7

• ACTIVITY 13

This activity is intended for review and informal evaluation.

EXERCISE 13.1

Reading and Grammatical Analysis

Using the compositions from Activity 6, students should identify the structures studied in this teaching unit that appear in their compositions. The chart which follows should prove useful. Students may exchange compositions and analyze each other's work for additional practice.

EXERCISE 13.2

Writing

Now, ask students to rewrite these compositions, correcting mistakes identified and adding structures acquired since Activity 6.

• ACTIVITY 13

EXERCISE 13.1

Use of Structures in Composition (from Activity 6):

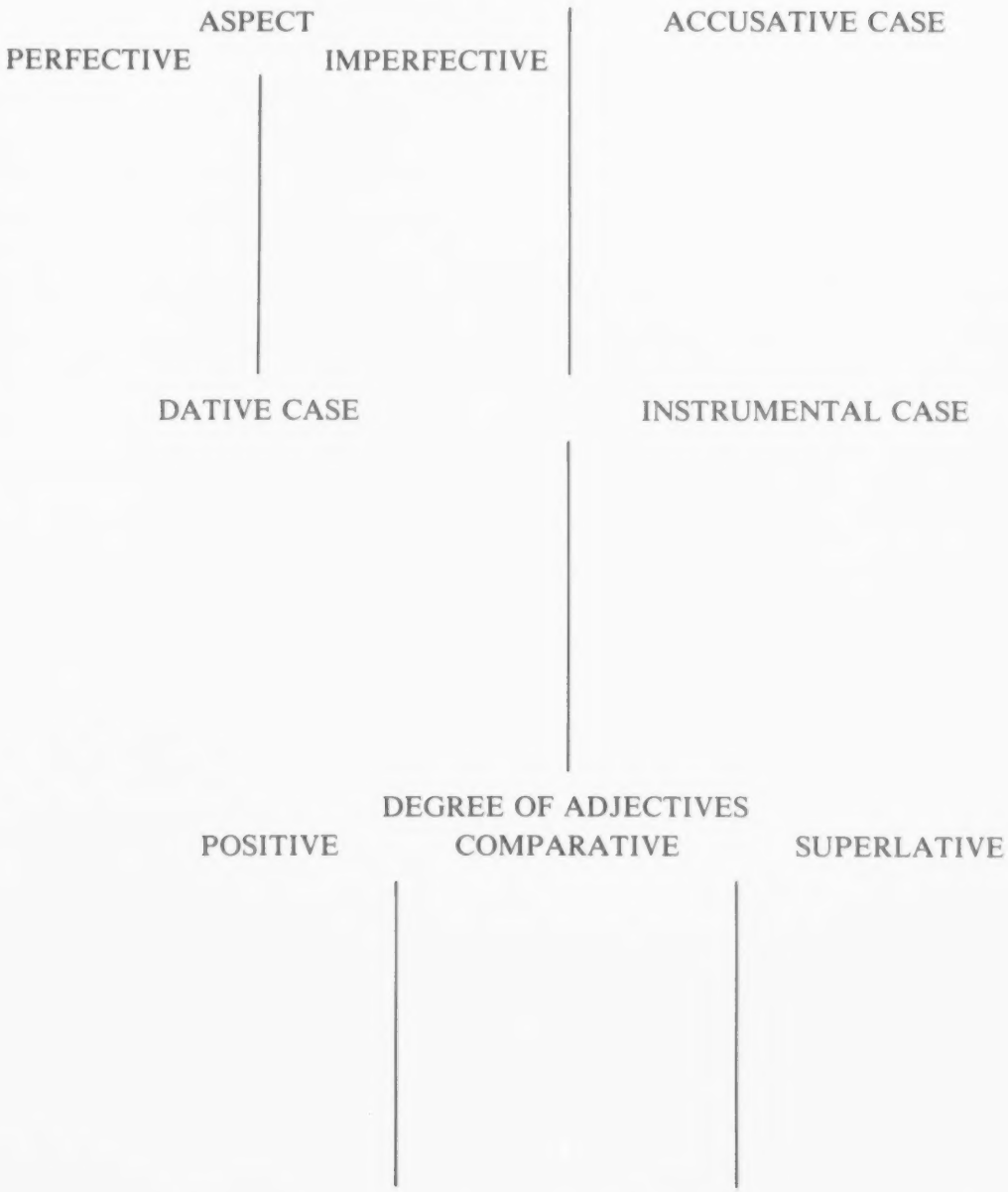

• ACTIVITY 14

EXERCISE 14.1

Reading, Writing and Cooking

This is a practical application of some of the vocabulary and structures learned in the teaching unit. It requires initiative. The students can combine research skills with creativity. This activity requires considerable knowledge of vocabulary and structures introduced in this teaching unit.

Have students write out the recipe for a favourite food in Ukrainian. Have them exchange recipes and try each other's out either at home or at school if facilities are available. The recipes themselves may be handed in for evaluation prior to the exchange. The recipes may then be assembled into a class "cookbook".

Examples of simple recipes written in Ukrainian follow. These examples illustrate format, scope and wording. They are selected on the basis of ease of preparation, cost factors and taken together may constitute a full meal.

• ACTIVITY 14

EXERCISE 14.1

КУХОВАРСЬКІ ПРИПИСИ

А. ПРОСТЕНЬКІ УКРАЇНСЬКІ ПРИПИСИ

1. САЛАТА ЗІ СВІЖИХ ОГІРКІВ (МІЗЕРІЯ)[8]

Потрібно:
2 ***почищені*** *огірки*
сіль
½ горнятка сметани
оцет, *цукор*
перець

Огірки ***порізати*** *на* ***кружальця,*** *посолити, нехай постоять. Воду з них* ***сцідити,*** *не видушуючи. Сметану* ***розмішати*** *з оцтом і цукром до смаку, полити по огірках, а зверху трошки поперчити.*

Сметану можна ***заступити*** *ложкою олії.*

2. КАРТОПЛЯНИКИ ІЗ СИРОЇ КАРТОПЛІ[9]

Потрібно:
4-5 картоплин
сіль, перець
4 яйця
½ горнятка олії (оливи)

Картоплю почистити, ***потерти,*** *відцідити* ***рідину,*** *додати сіль, перець, яйця. Усе добре* ***вибити.*** *Ложкою класти на* ***сковороду*** *з гарячим,* ***розтопленим*** *товщем.* ***Обсмажити*** *з обох боків.*

---

[8] *Зеновія Терлецька, Українські страви (Нью-Йорк: Союз Українок Америки, 1981), стор. 106.*

[9] *Там же, стор. 95.*

3. *МОРКВА*[10]

Потрібно:
*1 **в'язка** моркви*
1 ложка масла
трошки соли й цукру
ложка борошна (муки)

*Моркву почистити й потерти на **грубій** тертці, або порізати на кісточки. Залити горнятком **кип'ячої** води, додаючи ложку масла, трошки соли й цукру. Нехай **тушкується приблизно** півгодини, аж зм'якне **під накриттям.** Час від часу помішати. Накінець **припорошити** борошном і додати кілька ложок **росолу** або води, нехай із тим раз **закипить.***

4. *СІЧЕНИКИ В ПОМІДОРОВІЙ ЗАПРАВІ*[11]

Потрібно:
*250 грам м'яса **волового***
*250 грам м'яса **вепрового***
*4 **скибки** білого хліба*
1 ложка товщу
*1 цибуля **середньої величини***
1 яйце, сіль, перець

*Потрібно до **підливи:***
2 ложки товщу
500 грам помідорів
1 цибуля
½ склянки квасної сметани
1 ложка муки
сіль, цукор

*Хліб **намочити, видушити** з води й вимішати з меленим м'ясом. **Посікти** дрібно цибулю , вкинути на товщ, прикрити **риночку** й **піддушити** злегка. Має бути зовсім ясної краски. Вимішати з м'я-*

---

[10] *Там же, стор. 97.*

[11] *Наталя Костецька, Куховарські приписи (Нью-Йорк: Союз Українок Америки, 1981), стор. 12.*

сом, вбити яйце, додати соли й перцю до смаку. Добре все вимішати. Виробити ***м'ясні кулі,*** *виложити на* ***розігрітий*** *товщ і підсмажити з усіх боків.*

Помідори порізати на кусники і зварити разом із цибулею, порізаною в ***платки.*** *Коли розвариться, перетерти через* ***сито.*** ***Розколотити*** *муку зі сметаною, залити тим юшку з помідорів і раз* ***заварити.*** *Додати соли й перцю до смаку. Додати підсмажене м'ясо до підливи, раз заварити й відставити в тепле місце на півгодини. Подавати з макароном.*

5. *МЕДЯНИК*[12]

Потрібно:
1 горнятко меду
1 ложечка ***приправ:*** *цинамон,* ***гвоздика, мушкатна галка,*** *перець*
2 ложки масла
3 жовтки
¾ горнятка цукру
4 горнятка борошна
3 білки
1 ложечка соди
3 ложки води
250 грам горіхів
500 грам дрібно посічених ***бакалій: родзинків,*** *фіґ,* ***дактилів,*** *помаранчевої шкірки*

Мед ***підрум'янити*** *і прохолодити. Масло* ***втерти*** *з цукром, додаючи по одному жовтку. Коли вже втерте, додати мед, борошно й білки, вбиті* ***на шум. Розпустити*** *соду в зимній воді, додати до тіста, вимішати, а під кінець додати січені бакалії й горіхи. Довгу, високу* ***бляшку вимастити*** *товщем, вилити тісто й* ***пекти*** *у добре вигрітій печі на 300* ***ступенів*** *впродовж 45 хвилин до 1 години. Коли вже спечене, прохолодити у бляшці і вийняти на* ***стирочку.***

[12] *Там же, стор. 82.*

Б. ПРОСТЕНЬКІ КАНАДСЬКІ ПРИПИСИ[13]

*1. **МЛИНЦІ** НА 8 ОСІБ*

Потрібно:
1 горнятко муки
1 ложечки соли
*1½ ложечки **порошку до печення***
1 чи 2 яйця
2 горнятка молока
2 ложки олії
товщ до смаження

*Змішати разом муку, сіль і порошок. Додати **збиті** яйця, молоко та олію. Легко вимішати. Товщ добре розігріти у сковорідці. **Лити** тісто по одній ложці на гарячу сковорідку. Смажити з обох боків, аж поки не **зарум'яняться.***

*2. **ПРИСМАЖЕНИЙ** САНДВІЧ*

Потрібно:
*1 **кусок** американського сиру*
2 скибки білого хліба
масло

*Покласти кусок сиру між двома скибками хліба. Легко **помастити** маслом верх і спід сандвіча. Покласти на розігріту сковорідку й підсмажити з обох боків, аж поки хліб не зарум'яниться.*

3. КОВБАСКИ З „НЕСПОДІВАНКОЮ"

Потрібно:
1 ковбаска
1 кусок американського сиру
або
*1 ложка **квашеної капусти***
*1 скибка **солонини***
1 ложечка товщу

---

[13] *Юнак* (Toronto: Plast Publishing Incorporated, May, 1982), *стор. 10-12.*

Розрізати вздовж *ковбаску.* ***Начинити*** *ковбаску сиром або капустою.* ***Обвинути*** *начинену ковбаску скибкою солонини. Смажити на розігрітому товщі, аж поки не зарум'яниться.*

4. *МАКАРОНИ З СИРОМ НА 2 ОСОБИ*

Потрібно:
300 грам макаронів (або якоїнебудь ***локшини)***
1 ложка масла
150 грам тертого жовтого або білого сиру
або
150 грам білого фармерського сиру

Кинути на ***солений окріп*** *макарони. Помішати й варити приблизно десять хвилин. Коли макарони зваряться, відцідити й додати масла й сиру. Добре вимішати.*

СЛОВНИЧОК ДО КУХОВАРСЬКИХ ПРИПИСІВ

стор. 95

почищений - cleaned, peeled
оцет - vinegar
порізати - to cut
кружальце - round slice
сцідити - to drain
розмішати - to mix
заступити - to substitute
сирий - raw
потерти - to grate
рідина - liquid
вибити - to beat
сковорода - frying pan
розтоплений - melted
обсмажити - to fry

стор. 96

в'язка - bunch
грубий - coarse
кип'ячий - boiling
тушкувати - to simmer
приблизно - approximately
під накриттям - covered
припорошити - to sprinkle
росіл (розсіл) - broth
закипіти - to come to a boil
січеник - patty or ball of chopped matter
заправа - seasoning
воловий - of beef
вепровий - of pork
скибка - slice
середній - medium
величина - size
підлива - sauce
намочити - to moisten
видушити - to squeeze out
посікти - to chop, mince
риночка - pot
піддушити - to steam

стор. 97

м'ясна куля - meat ball
розігрітий - heated
платок - slice
сито - sieve
розколотити - to mix thoroughly
заварити - to bring to a boil
приправа - relish or flavouring
гвоздика - clove
мушкатна галка - nutmeg
бакалії - dry goods
родзинки - raisins
дактиль - date
підрум'янити - to render golden brown
втерти - to cream
на шум - until frothy
розпустити - to dissolve
бляшка - tin
вимастити - to grease
пекти - to bake
ступінь - degree
стирочка - tea towel

стор. 98

млинець - pancake
порошок до печення - baking powder
збитий - beaten
лити - to pour
зарум'янити - to render golden brown
присмажений - fried
кусок - piece, slice
помастити - to butter, to grease
квашена капуста - sauerkraut
солонина - bacon

стор. 99

розрізати - to cut
вздовж - lengthwise
начинити - to stuff
обвинути - to wrap
локшина - noodles
солений окріп - salted, boiling water

• ACTIVITY 15

This activity is intended as enrichment.

EXERCISE 15.1 (elective)

Speaking

Visit a restaurant owned or run by someone Ukrainian. If possible, arrange for the staff to take orders, explain dishes, etc. in Ukrainian. Places to try in Edmonton are:

1. Marchyshyn's Home Meat Market, 10756 - 101 St.;
2. Cheemo Ukrainian Foods, 6612 - 127 Ave., and 67 Bonnie Doon Shopping Centre;
3. The Pyrogy House, 12510 - 118 Ave.

EXERCISE 15.2 (elective)

Reading

Read, individually or as a class, the Safeway advertisement. Translate its content into English. Have students prepare a similar advertisement for a newspaper, advertising an imaginary restaurant.

EXERCISE 15.3 (elective)

Reading and Speaking

Read and discuss *"А де годинник?"* (see p. 104).

Have students write similar anecdotes located in a restaurant or kitchen.

Have groups of three or four try to create and present these anecdotes as scenarios to the class.

EXERCISE 15.4 (elective)

Speaking

Visuals 13 and 14 present eight verbs commonly used in restaurant situations. Have students identify them and use all eight in a short scenario they must create and enact in groups of three or four.

EXERCISE 15.5 (elective)

Cultural Awareness and Writing

Visual 15 presents clearly the concepts of *сніданок, обід* and *вечеря.*

Have students create a composition about a real or imagined situation where their own cooking failed and they ended up in a restaurant.

• ACTIVITY 15

EXERCISE 15.2 (elective)

— Куди йдеш?

— Іду до ,,СЕЙФВЕЙ''! Це одинока крамниця, де я купую всі потрібні харчі та інші речі, яких багато у ,,СЕЙФВЕЙ''. Кожного дня, зокрема при кінці тижня, можна купити: і свіже м'ясо, і морожене, і свійську птицю, і городину, і овочі, і молочні продукти, і садженці рослини, і багато речей, потрібних у хаті і при господарці.

Спеціяльно на літо має ,,СЕЙФВЕЙ'' усе потрібне до барбек'ю, що ми канадці так любимо. Якщо ти ще не купував дотепер у ,,СЕЙФВЕЙ'', спробуй, а певно станеш постійним покупцем.

Пам'ятай, що ціни у ,,СЕЙФВЕЙ'' ніколи не є вищі, ніж в інших крамницях, а в багатьох випадках є нижчі. Спробуй, не пожалуєш!

— Іду, зроблю список потрібних мені харчів і негайно до ,,СЕЙФВЕЙ''!

— Мудро зробиш; вже тисячі так зробили і не жаліють!

— ЩАСЛИВОГО ЛІТНЬОГО ВІДПОЧИНКУ ВСІМ ПОКУПЦЯМ І ПРИЯТЕЛЯМ —

Бажає найближча крамниця ,,СЕЙФВЕЙ''.[14]

---

[14] *Українські вісті, Едмонтон, липень 1982.*

EXERCISE 15.3 (elective)

А ДЕ ГОДИННИК?[15]

— Що ви робите? — питається помічник хеміка.
— Варю собі яйце на перекуску, — каже задуманий хемік.
— А чому ж тримаєте в руці яйце?
— Ні, в руці я тримаю годинник, — відповідає хемік.
— Годинник? Ви тримаєте в руці яйце . . .
— Справді, у мене в руці яйце. Але ж я щось кинув у кип'ячу воду в горщику. А де ж мій годинник? — питається сам себе хемік і розглядається навкруги . . .
— Прийду і я покуштувати вашого годинника, — каже весело помічник і відходить з великою усмішкою на устах.

[15] Honore Ewach and Paul Yuzyk, comps., Ukrainian Reader, 3rd ed. (Winnipeg: Ukrainian Canadian Committee, 1966), p. 34.

REFERENCES

REFERENCES

- **English Language**

Duravetz, George N. Ukrainian: Conversational and Grammatical, Levels I and II. Toronto: Ukrainian Teachers' Committee, Ontario Modern Language Teachers Association, 1976-77.

Ewach, Honore and Paul Yuzyk. Ukrainian Reader, 3rd ed. Winnipeg: Ukrainian Canadian Committee, 1966.

Slavutych, Yar. Conversational Ukrainian, 4th ed. Edmonton: Gateway Publishers Ltd., 1973.

Stechishin, Julian W. Ukrainian Grammar. Winnipeg: Trident Press, 1966.

Stechishin, Savella. Traditional Ukrainian Cookery. Winnipeg: Trident Press, 1982.

The Art of Cooking Ukrainian Style. Vancouver: Ukrainian Women's Association of Canada, 1981.

Ukrainian Cuisine. Kiev: Tekhnika Publications, 1975.

Ukrainian Daughter's Cookbook. Regina: UWAC, Daughters of Ukraine Branch, 1984.

- **Ukrainian Language**

Жлуктенко, Ю., Н. Тоцька, Т. Молодід. Підручник української мови для іноземців. Київ: Вища школа, 1973.

Костецька, Наталя. Куховарські приписи. Нью-Йорк: Союз Українок Америки, 1981.

Терлецька, Зеновія. Українські страви. Нью-Йорк: Союз Українок Америки, 1981.

Чапленко, Наталія, ред. Українські назви з куховарства й харчування. Нью-Йорк: Союз Українок Америки, 1980.

Юнак. Toronto: Plast Publishing Incorporated, May, 1982.

APPENDIX

VISUAL 1

... і принесіть мені, будь ласка, склянку вина.

А скільки вам років, панно?

VISUAL 2

VISUAL 3

VISUAL 4

VISUAL 5

VISUAL 6

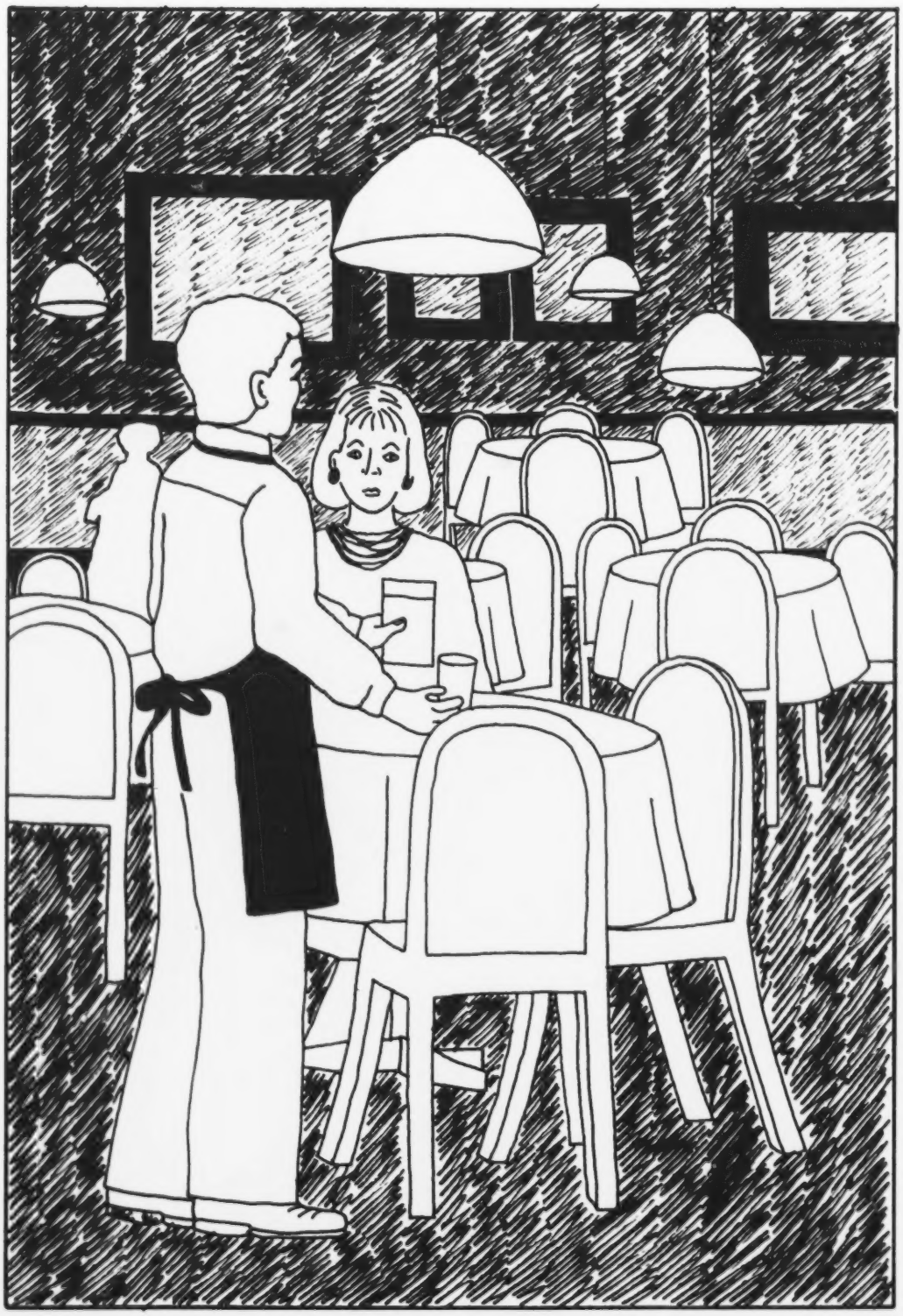

VISUAL 7

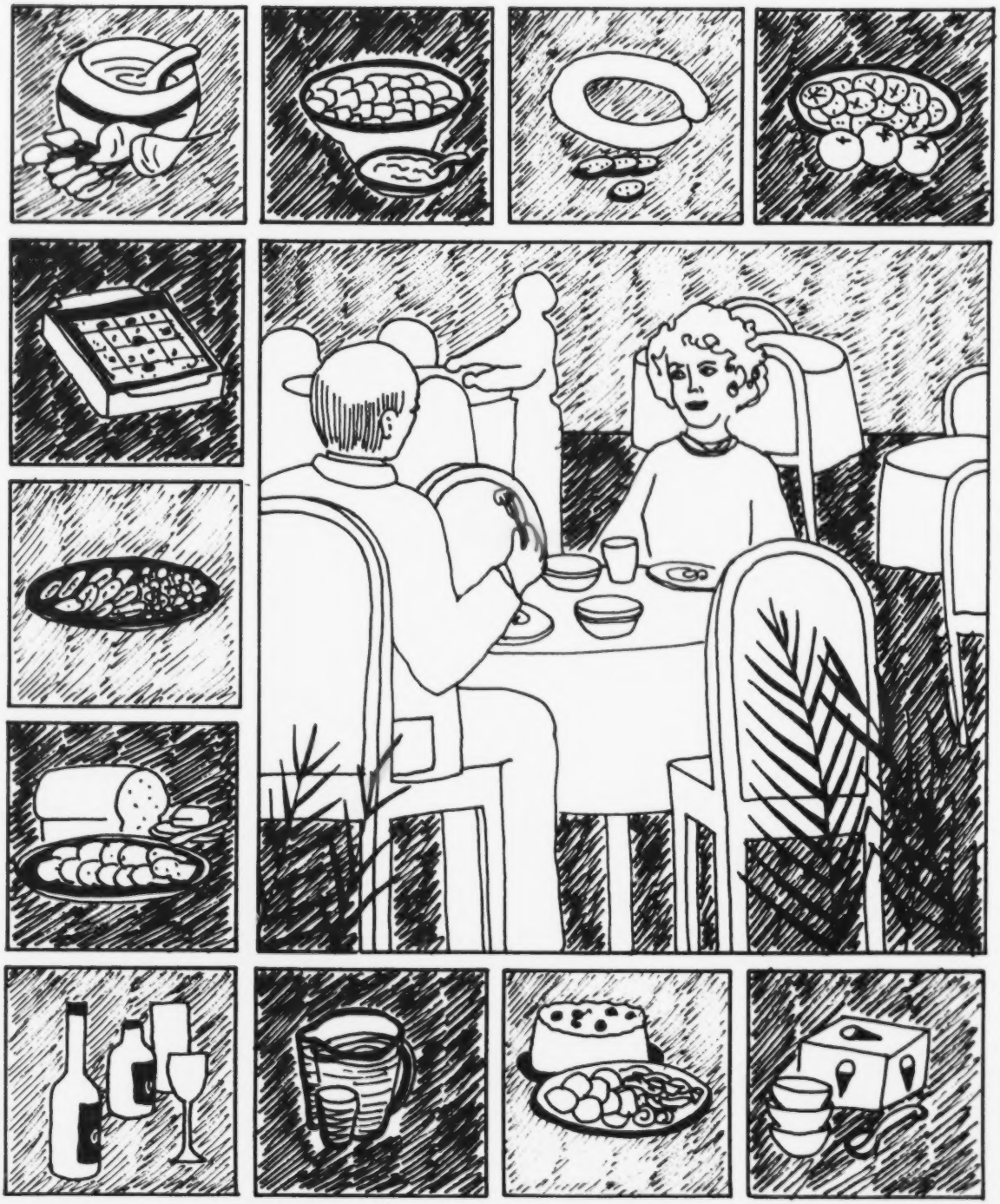

VISUAL 8

112

VISUAL 9

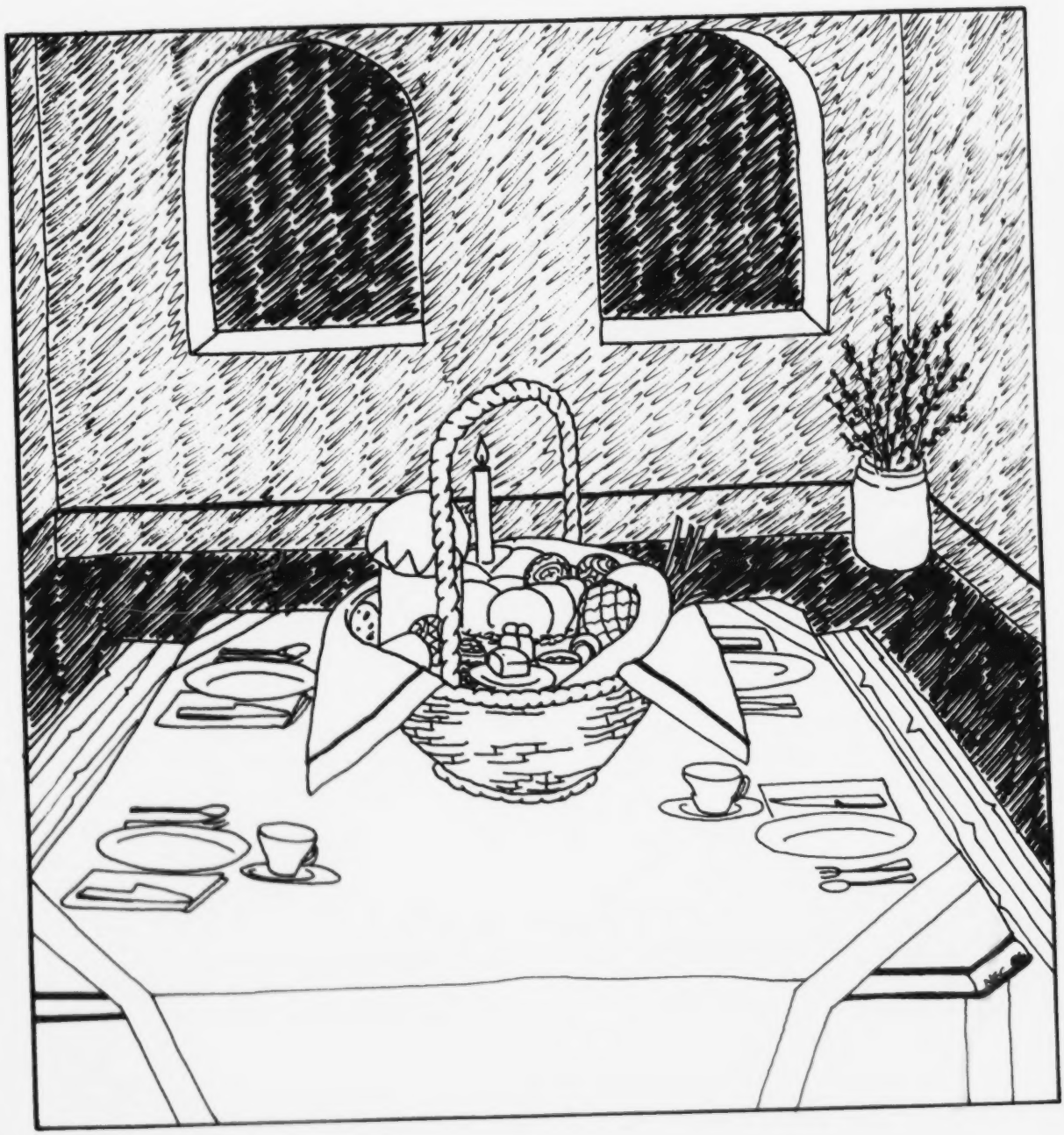

VISUAL 10

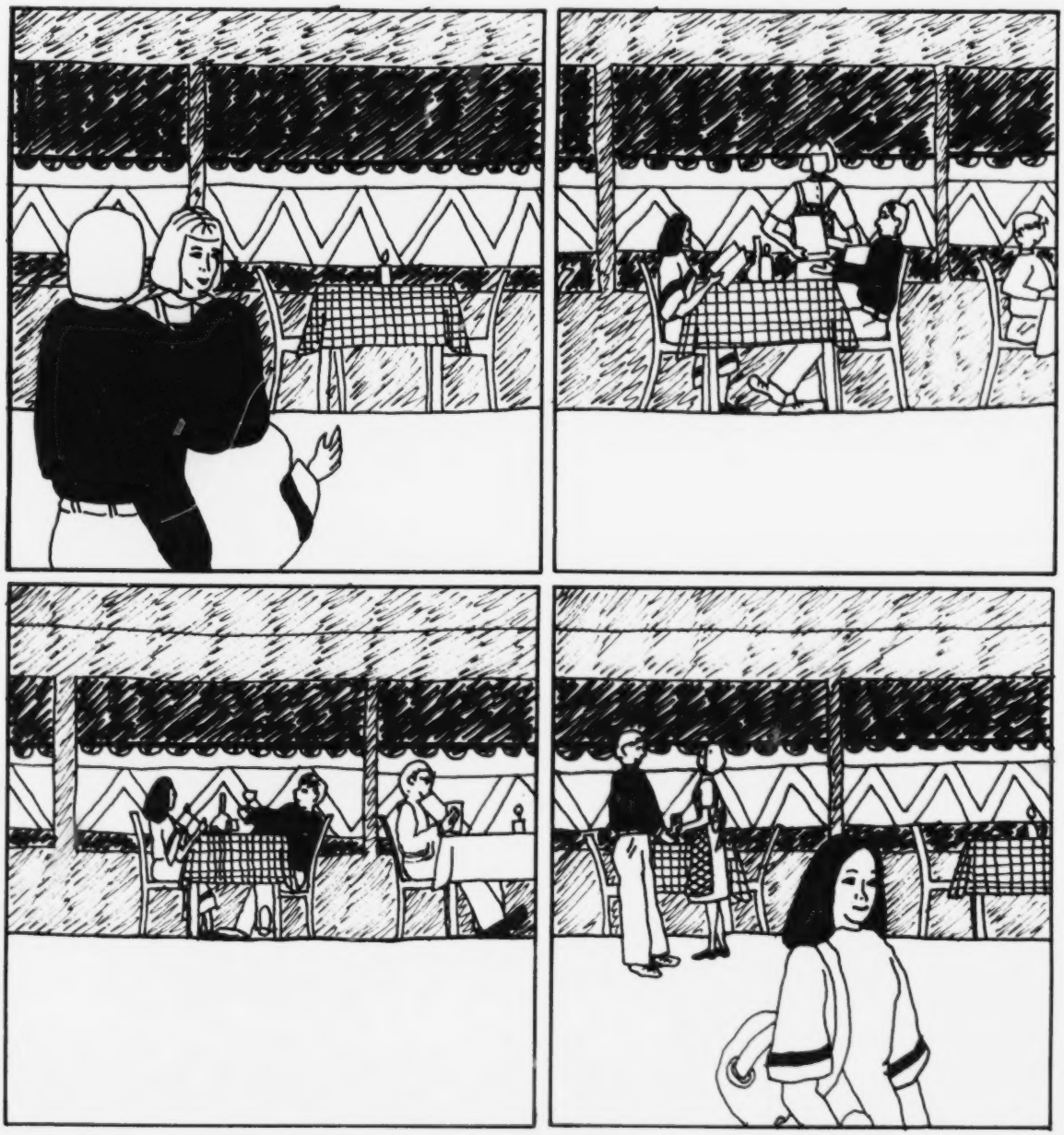

114

VISUAL 11

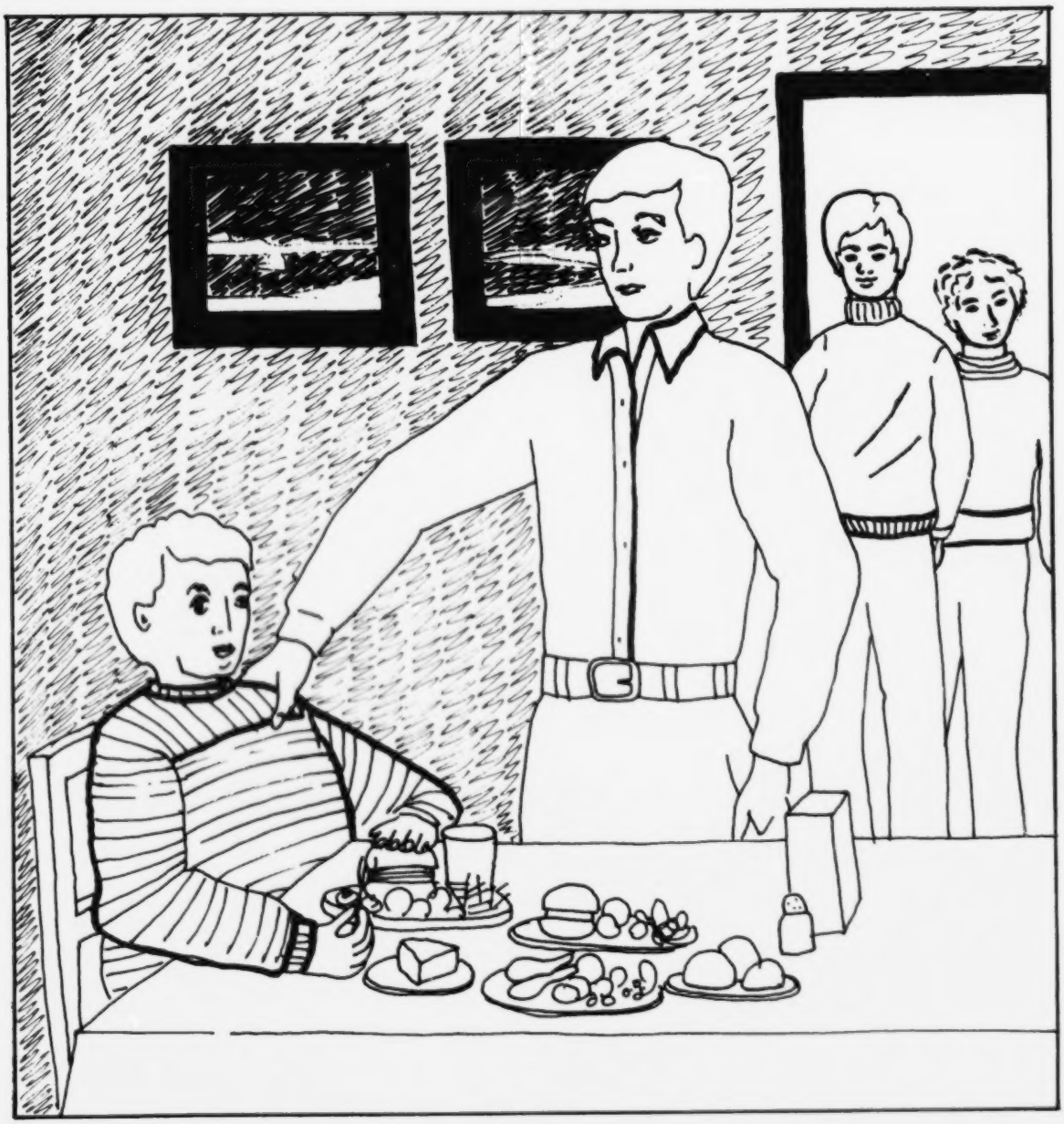

VISUAL 12

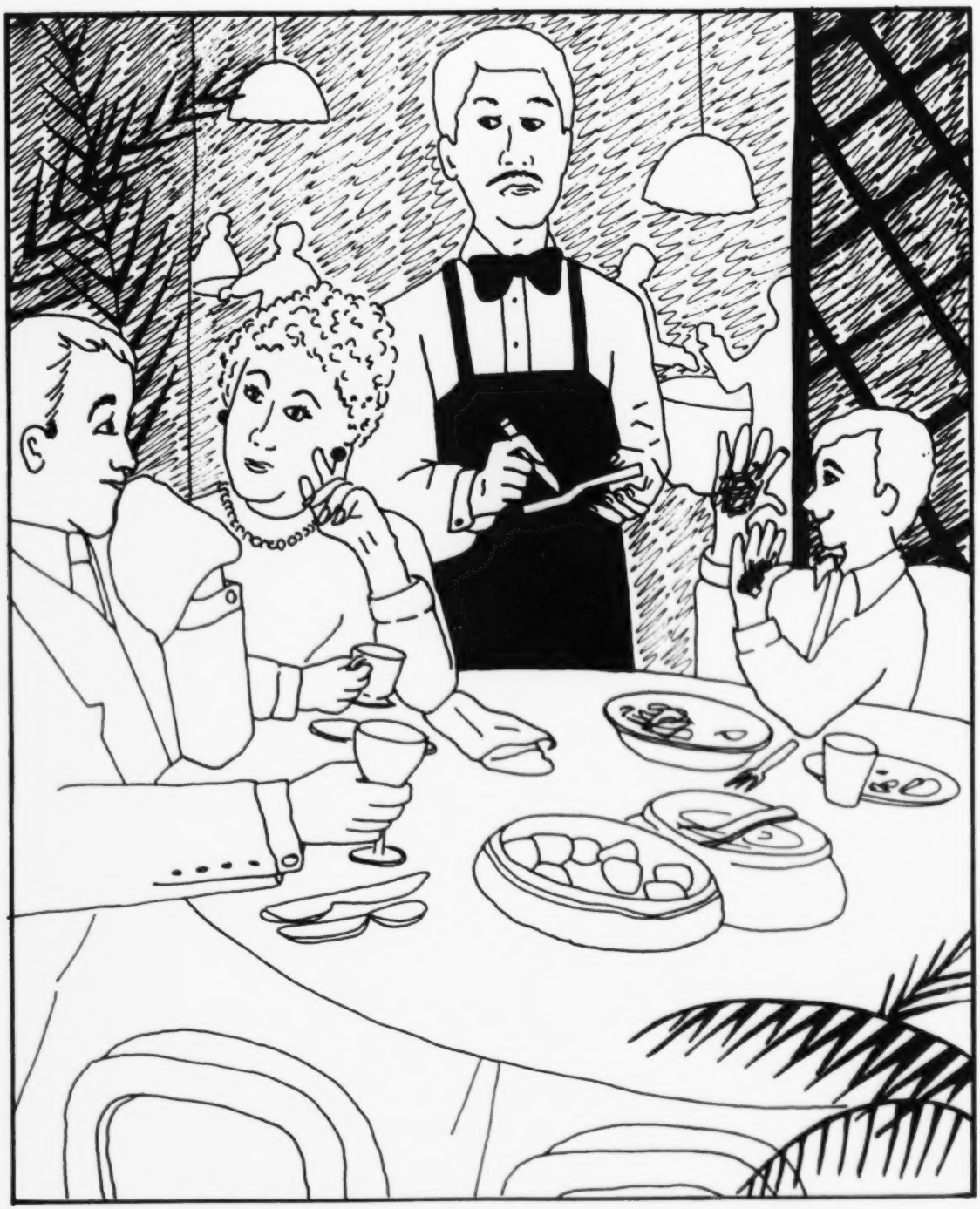

VISUAL 13

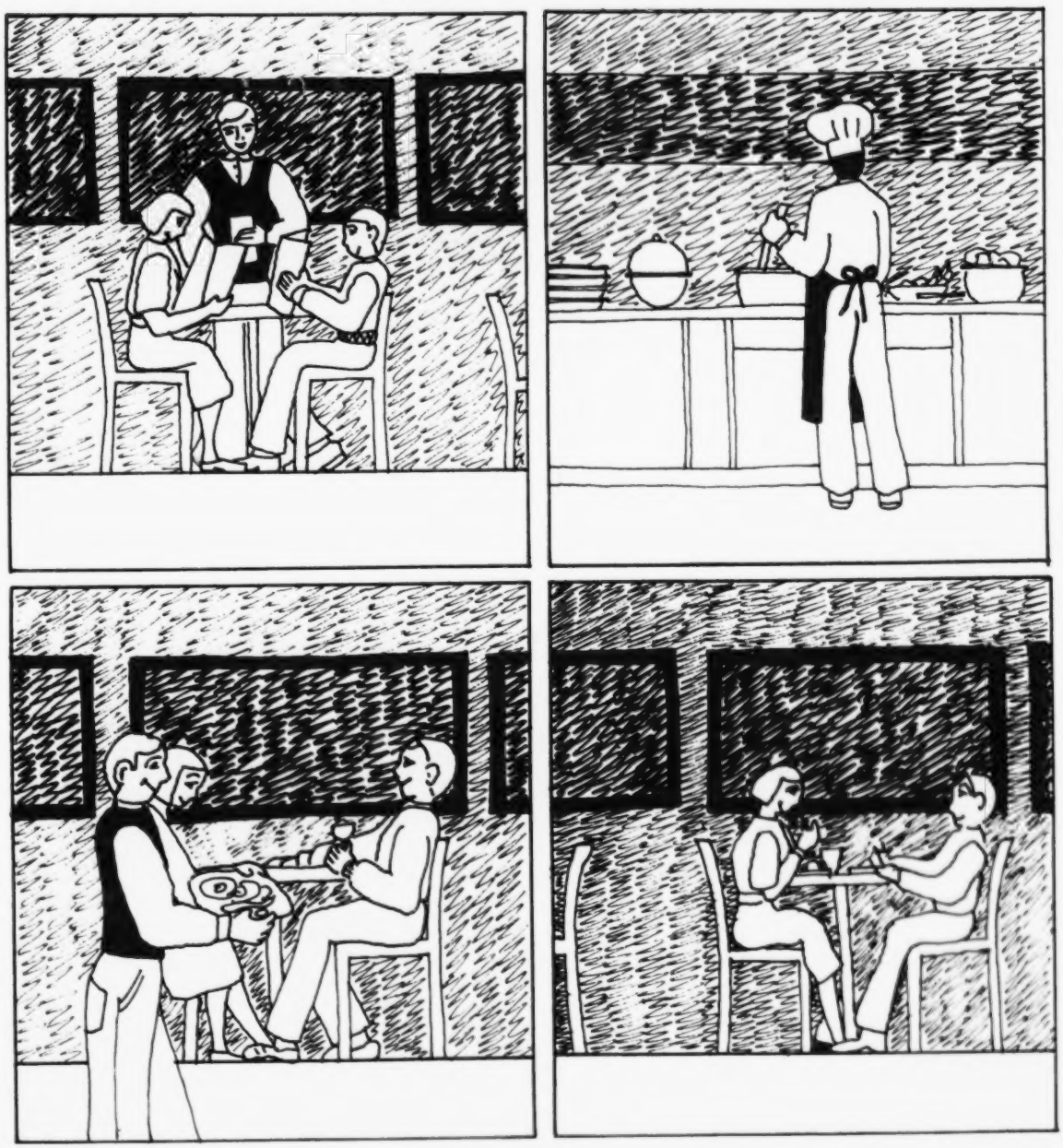

VISUAL 14

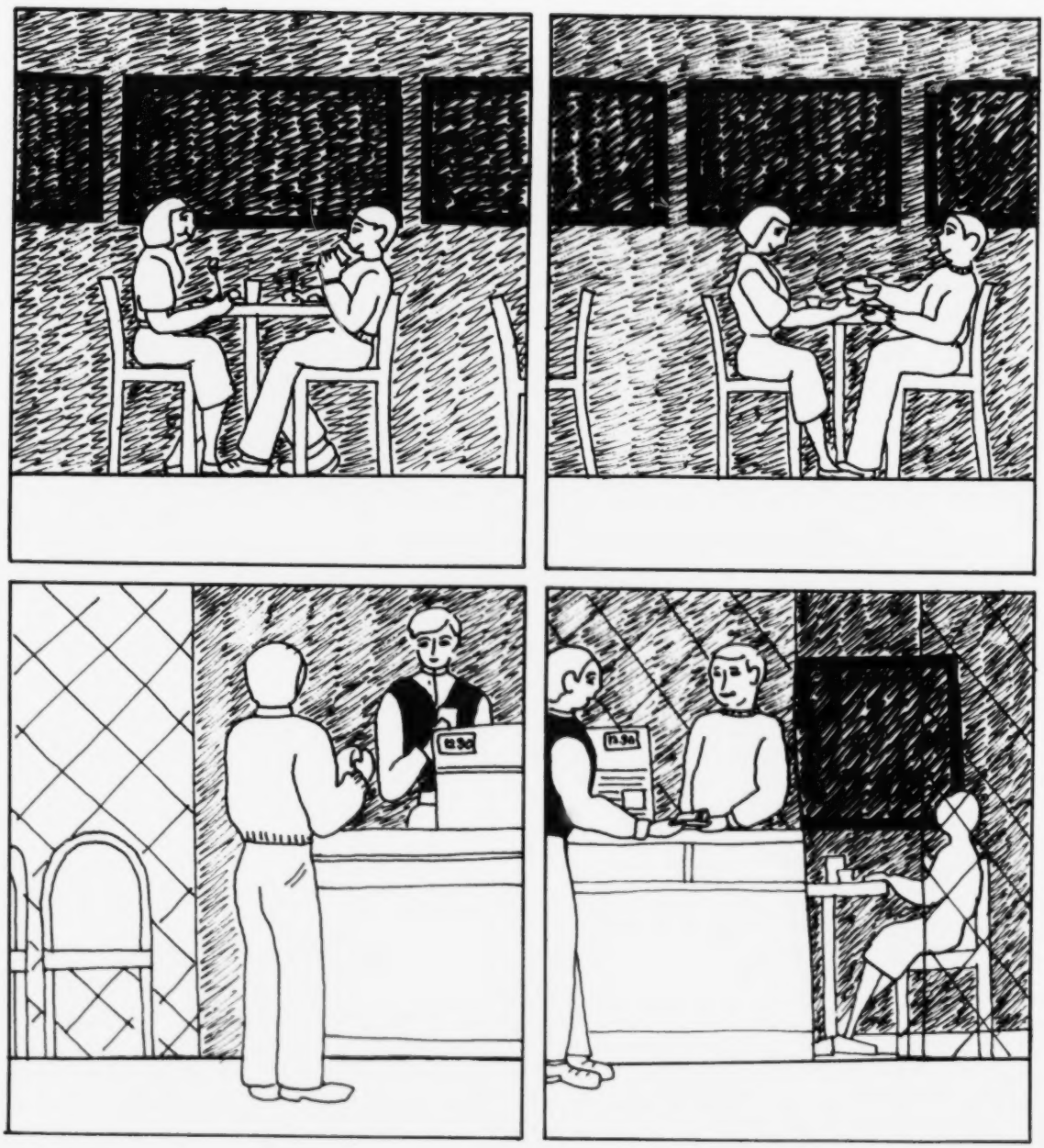

VISUAL 15